

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Možnosti nasazení sil a prostředků
vojenské policie v součinnosti se složkami
integrovaného záchranného systému**

**Deployment Possibilities of Forces and
Resources of the Military Police in
Cooperation with Integrated Rescue
System Units**

Bakalářská práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Plánování a řízení krizových situací
Autor bakalářské práce: Josef Daniška
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Karel Dušek

Kladno 2022

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Daniška** Jméno: **Josef** Osobní číslo: **491708**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Plánování a řízení krizových situací**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Možnosti nasazení sil a prostředků Vojenské policie v součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému

Název bakalářské práce anglicky:

Deployment possibilities of Forces and Resources of the Military Police in Cooperation with Integrated Rescue System Units

Pokyny pro vypracování:

Předmětem této bakalářské práce bude zhodnocení možností nasazení sil a prostředků Vojenské policie v součinnosti se složkami IZS. Teoretická část se bude věnovat organizační struktuře, působnosti a úkolům Vojenské policie, které plní dle zákona 300/2013 Sb., o Vojenské policii, závazných pokynů náčelníka Vojenské policie a příslušných dohod o spolupráci. V praktické části bude provedena analýza sil a prostředků Vojenské policie, které je schopna sama či v součinnosti se složkami IZS vyčlenit k nasazení při řešení mimořádných událostí nevojenského charakteru. V této části bude dále pomocí SWOT analýzy vyhodnocen potenciál možnosti využití odborných schopností VP. Výsledkem práce bude návrh opatření Vojenské policie pro spolupráci se složkami IZS při řešení mimořádných událostí nevojenského charakteru.

Seznam doporučené literatury:

- [1] DOLEJŠÍ, Ladislav, Vojenská policie Military Police Czech Republic, ed. 3, Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHU Praha, 2016, 157 s., ISBN 978-80-7278675-6
- [2] NOVÁKOVÁ, Jaroslava, Oldřich KRULÍK a Radek BUREŠ, Úvod do bezpečnosti a krizového řízení I., Mimořádné události, jejich členění a negativní dopady na základní funkce státu, ed. 1, Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011, 114 s., ISBN 978-80-7251-343-7
- [3] STEJSKAL, Lukáš, Vojenská policie potřebuje svoji koncepci, 56, ročník 24, číslo 2, 2015, Vojenské rozhledy, s. 111-116, 1210-3292

Jméno a příjmení vedoucí(ho) bakalářské práce:

Ing. Karel Dušek

Jméno a příjmení konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **14.02.2022**

Platnost zadání bakalářské práce: **22.09.2023**

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Možnosti nasazení sil a prostředků vojenské policie v součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ve Strakonících dne 09.05.2022

.....
Josef Daniška

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu své bakalářské práce Ing. Karlovi Duškovi za odbornou pomoc, cenné rady a konstruktivní přístup při zpracování této práce. Dále děkuji svým nadřízeným za podporu ve studiu. Poděkování patří i mé rodině, přátelům a kolegům z řad Vojenské policie.

ABSTRAKT

Bakalářská práce na téma Možnosti nasazení sil a prostředků Vojenské policie (dále jen VP) v součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému (dále jen IZS) popisuje působnost a úkoly VP, které plní dle zákona 300/2013 Sb., o Vojenské policii, interních předpisů a mezirezortních dohod. Následně jsou popsány organizační struktura VP se zaměřením na jednotlivá velitelství a tři výkonné prvky VP, a to Velitelství Vojenské policie Tábor, Velitelství Vojenské policie Olomouc a Velitelství ochranné služby Vojenské policie Praha, a jejich funkce a úkoly. Je zde uvedeno zákonné znění, co mimořádná událost (dále jen MU) je, a rozvádí se dělení MU. Následně bakalářská práce pojednává o zajištění bezpečnosti v České republice (dále jen ČR), rozebírá jednotlivé krizové stavy podle ústavního zákona o bezpečnosti České republiky a uvádí jednotlivé složky, které mají na starost jejich zajištění.

Dále se věnuje součinnosti IZS s ozbrojenými silami (dále jen OS), kdy OS mohou vyčlenit své síly a prostředky na podporu civilních orgánů při řešení MU nevojenského charakteru. Jsou vedeny postupy při uzavírání dohod o poskytnutí pomoci v rámci IZS, kterými si může IZS vyžádat na podporu síly a prostředky OS k řešení těchto událostí. VP v těchto případech plní úkoly v rámci podpory AČR nebo na základě meziresortní dohody se složkami Policie ČR (dále jen PČR). Jak je doloženo případy, kdy příslušníci VP plnili tyto úkoly.

V praktické části práce jsou možné stránky využitelnosti jednotlivých služeb VP podrobeny SWOT analýze. Realisticky jsou zhodnoceny vlastnosti, které jednotlivá oddělení VP mohou nabídnout složkám IZS k řešení různých úkolů při MU. Poukáže však i na fakt, že ne všechny uvedené služby jsou vhodné k nasazení při nevojenských akcích.

Klíčová slova

Vojenská policie; integrovaný záchranný systém; SWOT; AČR, mimořádná událost

ABSTRACT

The bachelor's thesis on the topic of the deployment of forces and resources of the Military Police in cooperation with the components of the integrated rescue system describes the scope and tasks of MP, which fulfills according to Act 300/2013 Coll. and inter-ministerial agreements. Subsequently, the organizational structure of the MP is described, focusing on individual headquarters and three executive elements of the MP, namely the Tábor Military Police Headquarters, the Olomouc Military Police Headquarters, and the Prague Military Police Protective Service Headquarters, and their functions and tasks. The legal wording of what an extraordinary event is stated here, and the division of extraordinary events is elaborated. Subsequently, the bachelor's thesis deals with ensuring security in the Czech Republic, analyzes the various crisis situations according to the Constitutional Security Act of the Czech Republic, and lists of the various components that are in charge of ensuring them.

It also deals with the cooperation of the IRS with the armed forces, where the Armed Forces can set aside their forces and resources to support civilian authorities in solving extraordinary events non-military nature. Procedures are in place for concluding agreements on the provision of assistance within the IRS, which the IRS may request to support the strength and resources of the armed forces to deal with these events. In these cases, the MP performs tasks with the support of the Czech Armed Forces or on the basis of an inter-ministerial agreement with the Police of the Czech Republic. As evidenced by cases where members of the MP performed these tasks. In the practical part of the work, possible aspects of the usability of individual MP services are subjected to SWOT analysis. The properties that individual MP departments can offer to IRS units to solve various tasks at extraordinary events are realistically evaluated. However, he will also point out that not all of these services are suitable for use in non-military events.

Keywords

Military Police; Integrated Rescue System; SWOT Analysis; Armed Forces of the Czech Republic; an Extraordinary Event

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Cíle práce	10
3	Přehled současného stavu.....	11
3.1	Působnost Vojenské policie	11
3.2	Organizační struktura Vojenské policie.....	14
3.2.1	Hlavní velitelství Vojenské policie	14
3.2.2	Velitelství ochranné služby Vojenské policie Praha	16
3.2.3	Velitelství Vojenské policie Tábor	17
3.2.4	Velitelství Vojenské policie Olomouc	18
3.3	Vnitřní odborné členění Vojenské policie.....	18
3.3.1	Dopravní, pořádková a ochranná služba Vojenské policie	19
3.3.2	Oddělení dopravní a pořádkové služby územních velitelství Vojenské policie	21
3.3.3	Kynologická služba Vojenské policie	24
3.3.4	Pyrotechnická služba Vojenské policie	25
3.3.5	Kriminální služba Vojenské policie	27
3.3.6	Oddělení ochranné služby Vojenské policie	28
3.3.7	Oddělení ochrany objektů a letadel.....	30
3.3.8	Pohotovostní oddělení Vojenské policie.....	33
3.4	Mimořádné události.....	34
3.4.1	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	34
3.4.2	Mimořádné události antropogenního původu.....	36
3.5	Zajištění bezpečnosti v České republice	38
3.6	Integrovaný záchranný systém	39
4	Metodika	41
5	Výsledky.....	42

5.1	Zpracování SWOT analýzy.....	42
5.1.1	Oddělení dopravní a pořádkové služby	42
5.1.2	Kynologická služba	45
5.1.3	Pyrotechnická služba.....	47
5.1.4	Kriminální služba.....	49
5.1.5	Oddělení ochrany objektů a letadel.....	50
5.1.6	Oddělení ochrany zásobovacích úseků	52
5.1.7	Pohotovostní oddělení	53
5.2	Určení služeb VP vhodných k součinnosti se složkami IZS dle výsledků analýzy SWOT.....	54
5.3	Určení služeb VP vhodných k součinnosti se složkami IZS dle zkušeností autora práce.....	55
5.3.1	Oddělení dopravní a pořádkové služby	55
5.3.2	Kynologická služba	57
5.3.3	Pyrotechnická služba.....	57
5.3.4	Kriminální služba VP	58
5.3.5	Oddělení ochrany objektů a letadel.....	59
5.3.6	Oddělení ochrany zásobovacích úseků	59
5.3.7	Pohotovostní oddělení	60
5.4	Součinnost IZS a ozbrojených sil	60
5.5	Součinnost VP s jednotkami PČR	63
5.6	Návrh opatření	63
6	Diskuze	66
7	Závěr	73
8	Seznam použitých zkratk	75
9	Seznam použité literatury	76
10	Seznam použitých obrázků	79

11	Seznam použitých tabulek	80
12	Seznam Příloh.....	81
	Přílohy	82

1 ÚVOD

Vojenská policie (dále jen VP) je výběrová složka, která plní policejní úkoly v rámci resortu Ministerstva obrany (dále jen MO). Jejimi příslušníky mohou být pouze vojáci z povolání, kteří splní požadavky ke vstupu a jsou zařazeni k VP. Vojenští policisté převážně používají stejný služební stejnokroj jako příslušníci Armády České republiky (dále jen AČR), odlišují se však černými doplňky a označením VP nebo VOJENSKÁ POLICIE. Mimo služební stejnokroj vojenský policista prokáže svou příslušnost služebním průkazem.

Do 1. 1. 2005 působila VP spíše jako represivní složka na vojáky základní služby. Hlavním úkolem bylo dohlížení na dodržování kázně a pořádku ve vojenských objektech a díky tomuto vnitřnímu působení v rámci armády nebylo povědomí civilního obyvatelstva o VP na takové úrovni jako je dnes. Díky rozmanitější struktuře plní úkoly nejen pro ozbrojené síly (dále jen OS). V dnešní době VP často působí na veřejných akcích, jako jsou například Dny NATO, BAHNA, Cihelna apod. Zde dohlíží na dodržování kázně a pořádku, ale také prezentuje svoje síly a prostředky, které může sama nasadit nejen ve válečných konfliktech v zahraničí, ale také při řešení mimořádné události (dále jen MU) nevojenského charakteru. Tyto akce velmi pomáhají v mediálním obrazu VP, který ji přibližuje civilnímu obyvatelstvu a díky němuž má veřejnost větší povědomí o funkci a možnostech VP. K tomu by měla přispět i tato bakalářská práce, která se věnuje možnostem propojení vojenského a nevojenského využití sil a prostředků VP. Tato práce by měla sloužit k rozšíření základních znalostí o VP a vysvětlení jejích operačních možností ve prospěch Integrovaného záchranného systému (dále jen IZS).

2 CÍLE PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je vysvětlit operační možnosti VP při použití sil a prostředků, které je schopna sama či v součinnosti se složkami IZS vyčlenit pro řešení MU při nevojenském ohrožení. S použitím SWOT analýzy je vyhodnocen potenciál využití jednotlivých odborných služeb VP. Výsledkem práce je návrh opatření VP pro spolupráci se složkami IZS při řešení MU.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

VP je složka, která se řídí zákonem 300/2013 Sb., o Vojenské policii. Vojenští policisté plní úkoly policejní ochrany OS a veškerého majetku, s nímž hospodaří MO České republiky. V čele VP stojí náčelník Vojenské policie (dále jen NVP). Jako datum vzniku novodobé VP lze uvést 21. ledna 1991. Mimo výše uvedeného zákona se VP řídí také platnými právními předpisy České republiky, trestním zákoníkem, trestním řádem a zákonem o přestupcích. Veškeré vztahy k velitelským orgánům a všem příslušníkům OS upravují vnitřní předpisy MO ČR [1].

3.1 Působnost Vojenské policie

VP má k MO zvláštní vztah. Je to jedna ze složek, kdy jejím příslušníkem může být pouze voják z povolání. Není však součástí AČR, ale resortu MO a NVP je přímo podřízen ministrovi obrany. Na rozdíl od Vojenské kanceláře nebo Hradní stráže jsou jejich úkoly na AČR nezávislé. Působnost VP je však s armádou úzce svázaná. Vojenští policisté vyšetřují trestné činy vojáků vůči vojenským objektům, materiálům a jinému majetku v působnosti MO. Autonomní postavení VP a její postavení mimo rámec ozbrojených sil vyplývá v první řadě ze snahy udržet nezávislost vyšetřovatele na potenciálním vyšetřovaném subjektu. Ta by nemohla být zachována, pokud by VP byla součástí AČR a jako taková podřízena náčelníkovi generálního štábu. Zvláštní postavení mimo OS potom do značné míry vyplývá ze skutečnosti, že byl zákon o VP přijímán dříve než zákon o ozbrojených silách. Podle předchozí definice ozbrojených sil, která zahrnovala každého vojáka ve služebním poměru, byli vojenští policisté jejich součástí. Se změnou branného zákona a přijetím zákona o ozbrojených silách v roce 1999 ovšem VP, spíše nedopatřením než záměrně, z ozbrojených sil vypadla. Zatímco armáda existovala ve více méně stejné podobě v rámci České republiky a Československa neustále, VP je relativně novou institucí zřízenou rozkazem ministra obrany v lednu 1991 a zákonem ukotvena v roce 1992.

O působnosti VP pojednávají první čtyři paragrafy zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii. Působnost VP se skládá z působnosti věcné, územní a osobní.

Věcnou působností se zabývá § 1 zákona o VP, který říká, že „VP v rozsahu vymezeném tímto zákonem plní úkoly policejní ochrany Ministerstva obrany, ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo. Vojenská policie je součástí ministerstva“ [2].

Územní působností se zabývá § 2 zákona o VP. „VP působí na území České republiky a při plnění úkolů policejní ochrany ozbrojených sil na území jiných států, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak“ [2].

V § 3 je vymezena osobní působnost. „VP působí vůči:

- a) vojákům v činné službě (dále jen „voják“),
- b) osobám, které se nacházejí ve vojenských objektech a v prostoru, kde ozbrojené síly plní své úkoly nebo kde se koná vojenské cvičení nebo kde je zajišťována bezpečnost chráněné osoby (dále jen „chráněný objekt“),
- c) osobám, které jsou podezřelé, že spáchaly nebo páchají trestné činy nebo přestupky proti vojákům ve vojenském objektu nebo prostoru, kde ozbrojené síly plní své úkoly nebo kde se koná vojenské cvičení, nebo trestné činy nebo přestupky spolu s vojáky nebo proti vojenskému objektu, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo, pokud tento zákon nestanoví jinak“ [2].

„§4“

1) Vojenská policie plní tyto úkoly policejní ochrany:

- a) odhaluje trestné činy a zjišťuje jejich pachatele a činí opatření k předcházení trestné činnosti,
- b) působí v řízení o trestných činech jako policejní orgán a šetří přestupky,
- c) pátrá po hledaných nebo pohřešovaných vojácích a po ztraceném nebo odcizeném vojenském materiálu nebo po dalších věcech v majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo, zpravidla ve spolupráci s Policií České republiky,
- d) podílí se na ochraně vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo,

- e) *dohlíží na zabezpečování kázně v chráněných objektech a na dodržování kázně vojáků na veřejnosti,*
 - f) *zajišťuje ochranu vojenských objektů určených ministrem obrany a dohlíží na zajišťování režimu vstupu a vjezdu do vojenských objektů,*
 - g) *dohlíží nad bezpečností provozu vozidel ozbrojených sil a nad bezpečností provozu ostatních dopravních prostředků v chráněných objektech,*
 - h) *řídí provoz vozidel na pozemních komunikacích při pohybu vozidel ozbrojených sil na pozemních komunikacích,*
 - i) *vykonává dohled nad výcvikem a zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů vozidel ozbrojených sil a provádí zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o řidičská oprávnění,*
 - j) *schvaluje technickou způsobilost vojenských vozidel,*
 - k) *zajišťuje ochranu a doprovod ministra obrany a jím určených osob (dále jen „chráněná osoba“),*
 - l) *podílí se na zajišťování ochrany oficiálních delegací České republiky a občanů České republiky v místech nasazení ozbrojených sil České republiky mimo území České republiky,*
 - m) *zajišťuje ochranu vyčleněných vojenských dopravních letadel pro přepravu ústavních činitelů a ostatních osob využívajících přepravy vojenskými dopravními letadly a vojenských objektů určených pro odbavení a prostor určených ke vzletu a přistání vojenských dopravních letadel,*
 - n) *zajišťuje na vyžádání bezpečnostním doprovodem ochranu vojenské letecké dopravy a přepravy,*
 - o) *vede evidence a statistiky potřebné k plnění svých úkolů, zejména evidenci vozidel ozbrojených sil a evidenci případů VP.*
- 2) *Vojenská policie plní další úkoly, pokud tak stanoví jiný právní předpis nebo mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*
- 3) *Úkoly Vojenská policie vykonávají vojenští policisté“ [2].*

3.2 Organizační struktura Vojenské policie

Organizační strukturou VP se zabývá zákon 300/2013 Sb., o VP:

„§ 6

- 1) *V čele Vojenské policie stojí náčelník Vojenské policie, kterého jmenuje a odvolává ministr obrany po projednání v příslušném výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu. Náčelník Vojenské policie je přímo podřízen ministru obrany.*
- 2) *Náčelník Vojenské policie odborně řídí a kontroluje Vojenskou policii.*

§ 7

Organizační strukturu Vojenské policie stanoví ministr obrany po projednání v příslušném výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu“ [2].

Organizační struktura VP je založena na principu teritoriálního dělení. Území České republiky je rozděleno do tří teritorií, které se skládají z teritoria Praha, Tábor a Olomouc. Na území každého teritoria plní úkoly policejního zabezpečení příslušníci jednotlivých velitelství VP, a to Velitelství ochranné služby Vojenské policie Praha (dále jen VeOSVP Praha), Velitelství Vojenské police Tábor (dále jen VeVP Tábor), Velitelství Vojenské police Olomouc (dále jen VeVP Olomouc). V čele těchto velitelství stojí velitelé velitelství. Většina útvarů AČR má ve svém objektu pracoviště VP, kde jeho příslušníci plní úkoly policejní ochrany v souladu se zákonem o VP. Mimo organizační strukturu teritoriálního dělení se pracoviště VP dělí dle zaměření policejní činnosti, výkonu a odbornosti, a to na Dopravně-pořádkovou a Ochrannou službu VP, Kriminální službu VP, Pyrotechnickou službu VP, Kynologickou službu VP a Pohotovostní oddělení VP.

3.2.1 Hlavní velitelství Vojenské policie

Hlavní velitelství VP (HIVeVP) lze označit za centrální útvar VP, který má na starosti realizaci koncepce výstavby a rozvoj VP a řízení policejní ochrany MO, OS, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního státního majetku, se kterým

hospodaří MO, v rozsahu vymezeném zákonem o VP. HlVeVP se zaručuje za realizaci vnitřní kontroly v zákonném rozsahu působnosti NVP.

Součástí HlVeVP jsou také orgány VP, které působí podle zákona o VP a podle §12 odst. 2 písm. e) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů. HlVeVP řídí NVP, stejně jako celou VP, který je v přímém podřízení ministru obrany České republiky [3].

„Hlavní velitelství Vojenská policie je mimo jiné orgánem pro:

- *tvorbu bezpečnostní politiky s ohledem na řízení, zajišťování a koordinaci policejní ochrany ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž přísluší hospodařit Ministerstvu obrany ČR v rozsahu vymezeném zákonem o VP;*
- *analýzu právní úpravy odborné části problematiky policejní ochrany a přípravu věcných záměrů zákonů a prováděcích právních předpisů a interních nařízení ve své věcné působnosti;*
- *zpracování podkladových materiálů v působnosti VP pro ministra, které jsou určeny pro jednání v Parlamentu ČR nebo ve vládě, a návrhů, stanovisek a připomínek z hlediska působnosti VP k materiálům jiných orgánů a organizací;*
- *stanovení koncepce VP;*
- *předkládání návrhů změn organizační struktury a počtů VP ministrově na základě potřeb policejní ochrany vyplývajících z bezpečnostní situace;*
- *zabezpečení úkolů bojové pohotovosti VP;*
- *zajišťování ochrany bezpečnosti informací ve své působnosti;*
- *vytváření funkčního systému vnitřní kontroly a evidenci a prošetřování stížností a petic v souladu s právními předpisy a interními nařízeními ve své působnosti;*
- *informační výstupy VP k ministrově obrany a náčelníkovi Generálního štábu AČR;*
- *vyhodnocování potřeb nasazení sil a prostředků VP na základě stavu a vývoje bezpečnostní situace;*
- *rozhodování o policejní ochraně jednotek ozbrojených sil ČR na našem území a jednotek AČR v zahraničí;*
- *zajišťování součinnostních vztahů s příslušnými orgány státní správy, orgány bezpečnostních sborů České republiky i orgány vojenských policíí cizích států;*

- *komplexní řízení a koordinaci výcviku a výchovy u celé VP, včetně vypracování koncepce a plánů rozvoje výcviku a výchovy vojenských policistů a zpracování programů výcviku příslušníků VP;*
- *plánování služebních a pracovních činností a procesů tvorby plánovacích dokumentů, kontrolu plnění hlavních úkolů VP“ [3, s. 40].*

Obrázek 1 - Znak HlVeVP [1]

3.2.2 Velitelství ochranné služby Vojenské policie Praha

Velitelství ochranné služby Vojenské policie Praha (dále jen VeOSVP) je jedním ze tří výkonných prvků policejní ochrany OS, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního státního majetku, se kterým hospodaří MO, v rozsahu vymezeném zákonem 300/2013 Sb., o VP, na území teritoria hlavního města Prahy. VeOSVP plní ve svém teritoriu tyto úkoly: úkoly dopravní a pořádkové služby; policejní ochrany a doprovodů určených osob, vyčleněných objektů MO a vojenských dopravních leteckých přeprav. Dále VeOSVP plní úkoly s celorepublikovou působností, a to se zaměřením na doprovody určených osob a vyčleněných vojenských přeprav. Při zabezpečování výše uvedených úkolů koordinuje svou činnost a zajišťuje součinnost s orgány PČR a Městské policie (dále jen MP) hlavního města Prahy. Mezi její další činnost patří také komplexní řízení a správa fyzické bezpečnosti zájmových objektů MO, evidence a následná distribuce jednotlivých druhů průkazů resortu MO a v neposlední řadě provádí inspekční kontroly v oblasti fyzického zabezpečení určených objektů [3].

Obrázek 2 - Znak VeOSVP Praha [4]

3.2.3 Velitelství Vojenské policie Tábor

Velitelství Vojenské policie Tábor (dále jen VeVP Tábor), které je nositelem čestného názvu „Táborských husitů“, je dalším ze tří výkonných prvků, které plní úkoly policejní ochrany OS, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního státního majetku, se kterým je oprávněno hospodařit MO v rozsahu určeném zákonem 300/2013 Sb., o VP [3]. VeVP Tábor plní úkoly dle místní působnosti (viz Příloha 1) a mimo jiné konkrétně odpovídá za:

- „Zajišťování policejní ochrany vojenských újezdů Boletice a Hradiště.
- Zajišťování policejní ochrany leteckých základen Čáslav a Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou.
- Zajišťování policejní ochrany muničních areálů Dobronín a Trávčice“ [3, s. 49].

Pohotovostní oddělení VeVP Tábor může na základě rozhodnutí NVP plnit také úkoly i mimo výše vymezená území.

Obrázek 3 - Znak VeVP Tábor [5]

3.2.4 Velitelství Vojenské policie Olomouc

Velitelství Vojenské policie Olomouc (VeVP Olomouc), který je nositelem čestného názvu „Stráže obrany státu“, je posledním ze tří výkonných prvků policejní ochrany OS, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního státního majetku, se kterým je oprávněno hospodařit MO v rozsahu určeném zákonem 300/2013 Sb., o VP [3].

VeVP Olomouc plní úkoly dle místní působnosti (viz Příloha 2) a mimo jiné konkrétně odpovídá:

- „Za zajišťování policejní ochrany vojenských újezdů Libavá a Březina.
- Za zajišťování policejní ochrany zásobovacích úseků“ [3, s. 46].

Pohotovostní oddělení VeVP Olomouc může na základě rozhodnutí NVP plnit také úkoly i mimo výše vymezená území.

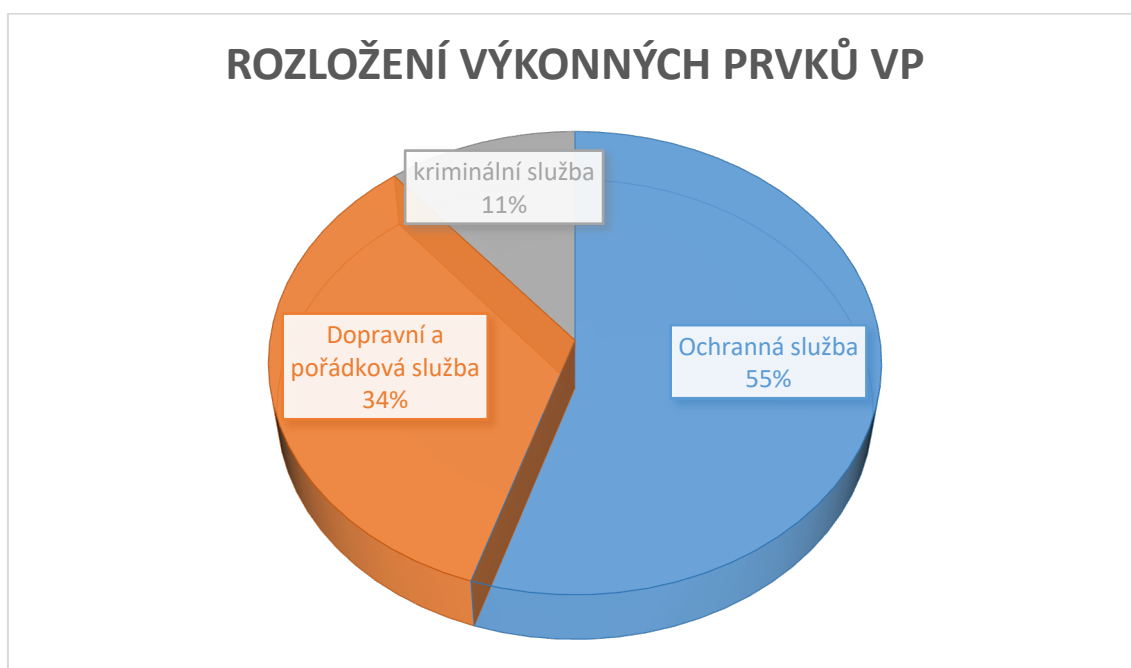

Obrázek 4 - Znak VeVP Olomouc [6]

3.3 Vnitřní odborné členění Vojenské policie

VP lze vnitřně rozčlenit dle druhu policejního výkonu na odborné služby a další relativně samostatné služby, které odpovídají protějškům v Armádě České republiky. Těmi je myšlena pyrotechnická a kynologická služba. Za konkrétní úseky činnosti (např. oddělení kriminalistických technik a expertíz), právní podporu, operační činnosti, výstavbu a provoz informačního systému, logistickou podporu, technickou ochranu objektů a dalších činností odpovídají specializovaná pracoviště vytvořená v rámci VP.

Činnost VP je velmi různorodá. Nezaměřuje se pouze na plnění běžných úkolů ve prospěch AČR, ale mezi její činnosti patří šetření přestupků, kázeňských přestupků a závažných trestných činů nebo činnosti pyrotechnické a kynologické služby či plnění mimořádných úkolů pohotovostním oddělením. Síly VP představují necelých 3,5 % stavu resortu MO. Pokud se jedná o výstroj a výzbroj vojenských policistů, bývá ve většině případů stejná jako u ostatních příslušníků AČR. Některá specializovaná oddělení jsou navíc vybavena jinými druhy výzbroje, a to podle svých úkolů a zařazení, na které jsou určena. Standardně je také každý vojenský policista vybaven obdobnými donucovacími prostředky, jako jsou teleskopický obušek, slzotvorný prostředek a pouta. Nelze ani opomenout vozový park, který je oproti AČR na velmi vysoké úrovni.

Obrázek 5 - Rozložení výkonných prvků VP [3]

3.3.1 Dopravní, pořádková a ochranná služba Vojenské policie

Dopravní, pořádková a ochranná služba (dále jen DPOSI) je hlavní součástí VP a vytváří stěžejní prvek jejích výkonných sil (přibližně 90 %). Příslušníci DPOSI se při plnění úkolů řídí především zákonem 300/2013 SB., o VP, a primárně řeší tyto úkoly [3]:

- „podílí se na ochraně vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo obrany;
- dohlíží na zabezpečování kázně v chráněných objektech a na dodržování kázně vojáky na veřejnosti;
- zajišťuje ochranu vojenských objektů určených ministrem obrany a dohlíží na zajišťování režimu vstupu a vjezdu do vojenských objektů;
- dohlíží nad bezpečností provozu vozidel ozbrojených sil a nad bezpečností provozu ostatních dopravních prostředků v chráněných objektech;
- řídí provoz vozidel na pozemních komunikacích při pohybu vozidel ozbrojených sil na pozemních komunikacích;
- vykonává dohled nad výcvikem a zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů vozidel ozbrojených sil a provádí zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o řidičská oprávnění;
- schvaluje technickou způsobilost vojenských vozidel;
- zajišťuje ochranu a doprovod ministra obrany a jím určených osob;
- podílí se na zajišťování ochrany oficiálních delegací České republiky a občanů ČR v místech nasazení ozbrojených sil ČR mimo naše území;
- zajišťuje ochranu vyčleněných vojenských dopravních letadel pro přepravu ústavních činitelů a ostatních osob využívajících přepravy vojenskými dopravními letadly a vojenských objektů určených pro odbavení a prostor určených ke vzletu a přistání vojenských dopravních letadel;
- na vyžádání zajišťuje ochranu vojenské letecké dopravy a přepravy bezpečnostním doprovodem;
- vede evidence a statistiky potřebné k plnění svých úkolů, zejména evidenci vozidel ozbrojených sil a evidenci případů VP“ [3, s. 55].

DPOSl na úrovni HlVeVP se dělí na samostatné oddělení dopravní a pořádkové služby a oddělení ochranné služby. Samostatná oddělení výše uvedených služeb si odborně a metodicky řídí příslušné složky DPOSl u jednotlivých územních velitelství VP.

3.3.2 Oddělení dopravní a pořádkové služby územních velitelství Vojenské policie

Jako hlavní výkonný prvek lze určit Oddělení dopravní a pořádkové služby (dále jen OdDPS). Tato oddělení jsou strukturována do skupin a pracovišť.

Dle zákona o VP plní OdDPS následující úkoly:

- *„dohlíží nad bezpečností provozu vozidel ozbrojených sil a nad bezpečností provozu ostatních dopravních prostředků v chráněných objektech;*
- *řídí provoz vozidel na pozemních komunikacích při pohybu vozidel ozbrojených sil na pozemních komunikacích;*
- *dohlíží nad zabezpečováním kázně v chráněných objektech a nad dodržováním kázně vojáků na veřejnosti;*
- *provádí dohled nad výcvikem a zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů vozidel ozbrojených sil, nad prováděním zkoušek k získání řidičských průkazů a na základě absolvování výcviku a dle odborné způsobilosti vydává řidičům osvědčení k řízení vozidel ozbrojených sil;*
- *objasňuje dopravní nehody a přestupky ve své působnosti;*
- *provádí ochranu a doprovod určených osob a skupin vozidel, doprovod finančních hotovostí, doprovod a ochranu zbraní, střeliva, výbušnin a ostatního majetku, s nímž přísluší hospodařit Ministerstvo obrany;*
- *odpovídá za provádění eskorty a prověrek v místech trvalého bydliště vojáků, kteří se svémocně vzdalují;*
- *vydává vojenské a zvláštní poznávací značky pro vozidla ozbrojených sil;*
- *vydává osvědčení o technickém průkazu osvědčení o registraci vozidel pro vojenskou techniku, kterou eviduje Vojenská policie;*
- *Uskutečňuje preventivní pořádkové akce zaměřené na dodržování zákonů, vojenských norem a dodržování kázně vojáků na veřejnosti a ve vojenských objektech, včetně akcí zaměřených na výkon celodenních směn u útvarů a zařízení ozbrojených sil, uložení zbraní, střeliva a výbušnin;*
- *plánuje činnosti v oblasti prevence Vojenské policie;*
- *podílí se na realizaci úkolů, které vyplývají z národní a resortní strategie BESIP;*
- *podílí se na pátrání po osobách a věcech v působnosti VP;*

- *v rámci své působnosti eviduje kontroly osob a silniční kontroly, přehled dopravní nehodovosti a dokumentaci přestupků;*
- *eviduje návrhy na dopravní značení v chráněných objektech“ [3, s. 53].*

Z důvodů rozlehlé velikosti teritoria VeVP Tábor má na svém území dvě oddělení dopravní a pořádkové služby, a to v dislokaci těchto posádek:

- I. Oddělení dopravně pořádkové služby VeVP Tábor
 - Pracoviště: Tábor, Sedlec-Vícenice, Boletice, Strakonice, Bechyně, Jindřichův Hradec, Jince, Klatovy.
- II. Oddělení dopravně pořádkové služby VeVP Tábor
 - Pracoviště: Stará Boleslav, Rakovník, Čáslav, Liberec, Pardubice, Chrudim, Žatec, Radošov.

Na území teritoria VeVP Olomouc působí jedno oddělení dopravně pořádkové služby

- Oddělení dopravně pořádkové služby VeVP Olomouc
 - Pracoviště: Olomouc, Štěpánov, Libavá, Opava, Hranice, Lipník nad Bečvou, Příkladovice, Vyškov, Prostějov, Brno, Bučovice.

Na území teritoria VeOSVP Praha působí jedno oddělení dopravně pořádkové služby

- Oddělení dopravně pořádkové služby VeOSVP Praha
 - Pracoviště: Praha.

Oddělení koordinace policejního výkonu

Součástí VeVP Tábor a VeVP Olomouc jsou, kvůli šířce jejich územní působnosti, samostatná oddělení koordinace policejního výkonu (dále jen OdKPV), která mají mimo jiné na starosti vojenskou autoškolu, pracoviště speciální kynologie a pyrotechnická pracoviště [3].

Úkoly OdKPV:

- *„Koordinuje policejní výkon v oblasti dopravní a pořádkové služby v působnosti útvaru, včetně zajišťování součinnostních vztahů s ostatními složkami VP,*

Armády České republiky, Policie České republiky a orgánů státní správy a samosprávy;

- *vykonává správní činnosti v působnosti dopravní a pořádkové služby útvaru;*
- *zajišťuje činnost autoškoly VP;*
- *organizuje a řídí činnosti vojenských zkušebních komisařů a provádění závěrečných zkoušek vojenských řidičů ve vojenských autoškolách a smluvních autoškolách pro získání řidičského průkazu a vede evidenci o provedených zkouškách;*
- *organizuje a provádí dohled nad výcvikem a zdokonalováním odborné způsobilosti řidičů vozidel ozbrojených sil a na základě absolvování výcviku a podle odborné způsobilosti vydává řidičům osvědčení k řízení vozidel ozbrojených sil;*
- *plní úkoly, které souvisejí s objasňováním dopravních nehod a přestupků;*
- *zajišťuje ochranu a doprovod určených osob a skupin vozidel;*
- *koordinuje zabezpečování doprovodu a ochrany peněžních hotovostí;*
- *organizuje a provádí preventivní akce pro řidiče vozidel ozbrojených sil a odbornou přípravu řidičů vozidel útvaru;*
- *odborně řídí kynologickou službu útvaru, včetně koordinace činností na úseku speciálních pachových prací při vyhledávání drog, omamných a psychotropních látek, vyhledávání zbraní a výbušnin, včetně řízení využití služebních psů při výkonu pořádkové, ochranné a kriminální služby;*
- *organizuje přípravu psovodů a výcvik psů pro jednotlivé kategorie a vede průkazné záznamy o této přípravě;*
- *odpovídá za likvidaci nálezu munice a výbušnin, podezřelých předmětů, nástražného výbušného systému, havárií letounů nebo vozidel přepravující munici;*
- *působí preventivně na úseku skladování, přepravy a zabezpečení munice a iniciátorů a zabezpečení preventivních pyrotechnických prohlídek na teritoriu útvaru;*
- *spravuje skladiště munice, iniciátoru a pyrotechnických prostředků útvaru;*
- *koordinuje výcvik a odbornou přípravu pyrotechniků útvaru a vedení průkazných záznamů o této přípravě;*

- *eviduje vzorkovnice výbušnin a omamných a psychotropních látek, služební psy, speciální kynologický materiál a speciální pyrotechnický materiál“ [3, s. 59].*

3.3.3 Kynologická služba Vojenské policie

Jako jedno z výrazných posílení specifických schopností VP je příspěvek kynologické služby VP, která využívá speciálně vycvičené služební psy. Slouží jako podporný prvek ochranné, dopravní, pořádkové a kriminální služby [3].

Hlavní úkoly kynologické služby:

- *„Ochrana určených objektů Ministerstva obrany;*
- *Preventivní akce na vyhledávání omamných a psychotropních látek, zbraní a výbušnin;*
- *Pyrotechnické prohlídky při ochraně ústavních činitelů a funkcionářů MO;*
- *Kynologické zabezpečení preventivních a bezpečnostních akcí VP;*
- *Účast na společných akcích s PČR, Vězeňskou službou ČR a Celní správou ČR;*
- *Podíl na ochraně nebo obnovení veřejného pořádku ve vojenských objektech nebo při služební činnosti v prostorech konání vojenských akcí;*
- *Podíl na odhalování trestné činnosti, vyhledávání a šetření přestupků;*
- *Výcvik psovodů a služebních psů“ [3, s. 64].*

Psovodi se svými služebními psy plní úkoly policejní ochrany na muničních základnách, kde kynologové využívají psy určené k plnění úkolů hlídkové činnosti. Tito mají výcvik primárně zaměřený na:

- ochranu veřejného pořádku,
- zajištění bezpečnosti v dopravních prostředcích,
- eskortu osob a její střežení,
- pronásledování nebezpečných pachatelů,
- k ochraně objektů.

Dále kynologové VP využívají psy k plnění úkolů speciální kynologie. U těchto psů je výcvik zaměřený na:

- Speciální na vyhledávání zbraní – služební pes je vycvičen k vyhledávání ukrytých střelných zbraní a jejich součástí.

- Speciální na vyhledávání výbušnin – Služební pes je vycvičen k vyhledávání ukrytých vojenských a průmyslových výbušnin.
- Speciální na vyhledávání drog – služební pes je vycvičen k vyhledávání ukrytých omamných a psychotropních látek.

Zařazení psů ve struktuře VP:

VeVP Tábor má zařazeny psy u Oddělení koordinace policejního výkonu – Pracoviště speciální kynologie (dislokace Dobronín, Bechyně, Pardubice, Sedlec-Vícenice) a hlídkové psy u Oddělení ochrany objektů (dislokace Dobronín, Trávčice).

Na VeVP Olomouc jsou speciální psi umístěni na Oddělení koordinace policejního výkonu – Pracoviště speciální kynologie (dislokace Olomouc, Moravská Třebová) a hlídkové psy na Oddělení ochrany objektů (dislokace Mladkov, Hostašovice, Černá nad Orlicí, Týniště nad Orlicí, Nový Ples, Květná).

VeOSVP zařazuje speciální psy do Oddělení doprovodů. Hlídkovými psy VeOSVP nedisponuje.

Psi, kteří jsou určeni k plnění úkolů VP, jsou majetkem MO a platí u nich tedy stejná pravidla jako u AČR. Zde bývá dobrým zvykem, že po vyřazení služebního psa má psovod možnost si daného psa od MO odkoupit a pokračovat s péčí o něj a jeho výcvikem.

3.3.4 Pyrotechnická služba Vojenské policie

Pyrotechnická služba je výkonným prvkem VP, který je určený k provádění pyrotechnických prohlídek prostorů, objektů a likvidaci nebezpečného materiálu. Její působnost je v rámci teritoria velitelství. Toto vysoce specializované pracoviště si za svou existenci získalo uznání nejen v rámci rezortu MO, ale i za výkon v součinnosti s některými složkami IZS, a i v zahraničí [3].

Plněné úkoly:

- *„Realizace praktické pyrotechnické činnosti při nálezech munice, výbušnin a nástražných výbušných systémů;*

- *pyrotechnické prohlídky osob, budov, techniky a materiálu;*
- *úkoly speciální (útočné) pyrotechniky;*
- *zabezpečování odborné přípravy v oblasti pyrotechnické služby;*
- *asanace opuštěných vojenských prostorů“ [3, s. 63].*

Pyrotechnická služba VP primárně plní úkoly na místě výbuchu, při oznámení o uložení nástražného výbušného systému, nálezů munice a výbušnin, zajištění munice, při leteckých nehodách, nehodách vozidel OS, na nichž byla převážena munice, při využití výbušnin jako podpůrných prostředků, při služebních zákrocích, výcviku či výskytu podezřelých listovních zásilek.

Příslušníci pyrotechnické služby vykonávají, mimo jiné úkoly prověřování protiprávního jednání, vzdělání a prevence. V součinnosti s kriminální službou VP nebo PČR zajišťují šetření při nálezů zbraní a munice, výbušných nástražných systémů, ohledání místa výbuchu a jiného protiprávního jednání v souvislosti se zbraněmi, municí a výbušninami.

Pyrotechnická služba VP nepůsobí pouze v resortu MO, ale je respektovanou složkou i mezi ostatními pyrotechnickými pracovišti v rámci všech státních resortů nebo civilních subjektů. Pyrotechnická služba spolupracuje s příslušníky PČR a ostatními složkami IZS. Mimo zásahy u nálezů munice a výbušnin se věnuje asanacím bývalých vojenských újezdů, kde se nachází stále velké množství nevybuchlé munice. Dále příslušníci pyrotechnické služby plní i jiné úkoly policejního zabezpečení v rámci jejich působnosti a vycvičení.

VeVP Tábor – Pyrotechnická skupina EOD (dislokace Jince), vševojskový pyrotechnik (dislokace Stará Boleslav).

VeVP Olomouc – Pyrotechnická skupina EOD (dislokace Vyškov).

VeOSVP – Pyrotechnická skupina EOD (dislokace Praha).

HlVeVP Praha – hlavní pyrotechnik VP, soudní znalec v oboru munice, výbušniny.

3.3.5 Kriminální služba Vojenské policie

Kriminální služba VP je situovaná pod HlVeVP, v její přímé podřízenosti jsou jednotlivá oddělení kriminální služby, která jsou výkonnými složkami a jejich jednotlivá pracoviště působí ve vybraných posádkách. Skládá se ze dvou odborů. Všichni vojenští policisté přiřazení ke kriminální službě VP plní úkoly s celorepublikovou působností. Úkoly prvního odboru jsou zaměřeny na řešení obecné kriminality, kdežto druhý odbor řeší zejména závažnou hospodářskou trestnou činnost. Dále má své místo, ve struktuře kriminální služby VP, oddělení kriminalistické techniky a expertiz (dále jen OKTE).

Hlavní úkoly:

- *„Odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů;*
- *působení v řízení o trestných činech jako policejní orgán;*
- *přijímání opatření k předcházení trestné činnosti;*
- *vyhledávání a šetření přestupků a zjišťování jejich pachatelů;*
- *pátrání po hledaných nebo pohřešovaných vojácích a po ztraceném nebo odcizeném vojenském materiálu nebo dalších věcech v majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit MO;*
- *ochrana vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit MO;*
- *odborná expertizní činnost a vytváření znaleckých posudků v oboru kriminalistiky, v odvětvích daktyloskopie, trasologie, technické zkoumání dokladů a písemností, mechanoskopie, analýza dat a zkoumání nosičů dat a pyrotechnika;*
- *udržování a rozvíjení spolupráce s veliteli, se službou kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, státními zastupitelstvími, Kriminalistickým ústavem a odbory kriminalistické techniky a expertiz Policie ČR, Celní správou, Vojenským zpravodajstvím, Generální inspekcí bezpečnostních sborů, městskými policiemi a obecními úřady;*
- *přednášková a lektorská činnost ve prospěch ozbrojených sil a MO;*
- *normotvorná činnost v oblastech své působnosti;*
- *vedení evidencí a statistik potřebných k plnění svých úkolů“ [3, s. 53].*

Oddělení kriminalistických technik a expertíz Vojenské policie

OKTE je specializované pracoviště, které má své místo v seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost, jež spravuje Ministerstvo spravedlnosti ČR v oboru kriminalistiky. Toto specializované pracoviště je na stejné úrovni jako jiná odborná pracoviště PČR.

Obory znalecké činnosti:

- daktyloskopie
- trasologie
- technické zkoumání dokladů a písemností
- mechanoskopie
- analýza dat a zkoumání nosičů dat
- pyrotechnika

K úkolům kriminalistických techniků OKTE patří odhalování trestné činnosti majetkového charakteru přes počítačové expertizy a analýzy dat po daleko sofistikovanější případy.

Při zkoumání výpočetní techniky – od počítačů, notebooků, tabletů až po nejrůznější nosiče dat a mobilní telefony – jim přitom nečiní problém získat už dávno smazané informace: *„Umíme obnovit a zajistit smazaná či přepisovaná data, zjistit komunikaci přes internet nebo mobilní telefony i ve formě SMS nebo MMS. Přečíst umí i sofistikovaně uzamčené chytré mobilní telefony“* [7].

Na základě spolupráce plní úkoly nejen pro potřeby VP, ale také AČR, Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen GIBS) a PČR.

3.3.6 Oddělení ochranné služby Vojenské policie

Oddělení ochranné služby (dále jen OdOSI) je prvek, který má na starosti organizaci a odpovídá za koncepční, metodickou, analytickou, informační a kontrolní činnost a jeho primárním úkolem je řízení výkonné činnosti VP v oblastech ochranné služby. Dále se zaměřuje na řízení podpůrných prvků policejní

ochrany v rámci využití pyrotechnické a kynologické služby VP. Též se zabývá koordinací součinnosti ochranné služby VP s PČR, MP či jinými složkami IZS. Stanovuje také podmínky pro využití ochranné služby v rámci České republiky i mimo ni. Ve výše uvedených oblastech působnosti provádí analytickou a informační činnost a v oblasti působnosti oddělení ve prospěch resortu MO provádí přednáškovou a lektorskou činnost [3].

OdOSI odpovídá za:

- *„Koncepční, odborné a metodické řízení výkonu policejní činnosti útvarů Vojenské policie v oblasti působnosti ochranné, pyrotechnické služby VP;*
- *zpracování návrhů a připomínkování věcných změn právních předpisů, vnitřních předpisů MO a VP a odborných stanovisek v oblastech působnosti OdOSI;*
- *jednotný výklad realizace úkolů v problematice OdOSI v ozbrojených silách a dalších úkolů, které vyplývají pro VP z právních předpisů;*
- *dodržování zákona 101/2000 Sb. v působnosti oddělení;*
- *kontrolu úrovně plnění úkolů a zpracování dokumentace OdOSI;*
- *způsob ochrany a doprovodů určených osob;*
- *způsob policejní ochrany určených vojenských objektů;*
- *způsob vykonávání ochrany vyčleněných vojenských dopravních letadel pro přepravu ústavních činitelů a jiných osob vojenskými dopravními letadly a vojenských objektů určených pro odbavení a prostor určených ke vzletu a přistání vojenských dopravních letadel;*
- *způsob provádění bezpečnostního doprovodu ochrany vojenské letecké dopravy a přepravy;*
- *koordinaci policejního výkonu u policejně zabezpečovaných součástí ozbrojených sil na území ČR i při plnění úkolů AČR v zahraničí a jednotek zahraničních armád na území ČR, zabezpečení kázně a pořádku při prezentaci AČR na veřejnosti, policejního zabezpečení přepravy munice a zbraní, přesunu kolon techniky, doprovodu nadrozměrných nákladů a koordinace policejního zabezpečení cvičení cizích armád na území ČR a AČR v zahraničí, zabezpečení prvotních policejních zásahů v chráněných objektech, nasazení mobilních prostředků technické ochrany VP k ochraně osob, vojenských objektů,*

vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž hospodaří MO, činnosti útvarů VP s orgány ministerstva vnitra (dále jen MV) ČR, Policie ČR a ostatními orgány státní správy, včetně obsahového propojení činnosti VP se složkami IZS (zejména MV ČR);

- *získávání, shromažďování a vyhodnocování policejních informací relevantních pro policejní ochranu ozbrojených sil ČR;*
- *stanovení metodiky výuky a výcviku pyrotechniků a kynologů VP u útvarů VP;*
- *Zabezpečení součinnosti se specializovanými pracovišti PČR a útvary AČR na úseku pyrotechnické a kynologické činnosti“ [3, s. 63].*

3.3.7 Oddělení ochrany objektů a letadel

Jedním z hlavních prvků Velitelství ochranné služby VP je Oddělení ochrany objektů a letadel (dále jen OdOO). Jedná se o specifickou činnost, která zabezpečuje policejní ochranu určenou pro objekty MO, generálního štábu AČR a letiště Praha-Kbely. Tato služba slouží ve 24hodinových směnách a vedle zabezpečení výše uvedených objektů řídí i bezpečnostní systémy v rámci celého resortu MO [3].

Plněné úkoly:

- *„Policejní ochrana objektů v souladu se směrnicemi, provozním řádem objektů a bezpečnostním projektem, ochrana utajovaných informací, součinnost;*
- *Kontrola osob a vozidel na vstupech a vjezdech, doprovod návštěv;*
- *Ochrana akcí v objektech;*
- *Bezpečnostní kontroly cestujících (osob, zavazadel);*
- *Ochrana vyčleněných vojenských dopravních letadel pro přepravu ústavních činitelů a ostatních osob využívajících přepravy vojenskými dopravními letadly a vojenských objektů určených pro odbavení a prostor určených ke vzletu a přistání vojenských dopravních letadel;*
- *Ochrana perimetru při letech státní důležitosti a letech vojenské důležitosti, bezpečnostní preventivní prohlídky;*
- *Správa a nasazování speciálních technických prostředků VP (SOM 2,3,5 MKPV, KPCO);*
- *Monitorování bezpečnostní situace u objektů;*

- *Prvotní zásah, prověřování poplachů z technických prostředků (TP);*
- *Výkon s využitím TP a fyzický výkonem;*
- *Správa (vč. nastavování, evidence, údržby, revizí, oprav, rozvoje, školení) veškerých bezpečnostních technologií zájmových objektů MO;*
- *Technická a informační podpora všech výkonných oddělení VP na tomto úseku;*
- *Nasazování záložních TP (i pro jiné subjekty, např. Vojenské zpravodajství, Policii ČR)*
- *Výdej certifikátů elektronického podpisu pro všechny příslušníky rezortu MO;*
- *Výdej a nastavování jednotného průkazu MO pro všechny příslušníky MO*
- *Bezpečnostní poradenství a instalace TP“ [3, s. 62].*

Kontejnerové pracoviště centrální ochrany

Kontejnerové pracoviště centrální ochrany (dále jen KPCO) lze popsat jako pracoviště, které integruje multispektrální prostředky ostrahy, dále se zde nachází prostředky řízení, datové komunikace. Celé pracoviště je uloženo do kontejneru, který má balistickou ochranu. Tento pancéřový kontejner, ve kterém jsou uložena jednotlivá pracoviště pro operátory z řad vojenských policistů, vytváří vhodné prostředí pro dlouhodobou činnost. Pracoviště je vysoce mobilní. Díky jeho konstrukci lze pro transport využít nákladní vozidlo, přepravní letadla nebo vlaky. Výhodou systému je, že ihned po transportu může plnit určené úkoly, které umožní monitorování či ostrahu, a to jak v denních, tak i v nočních podmínkách [8].

„Pracoviště je prioritně určeno k ochraně základen pro nasazení v zahraničních misích se zvýšenou mírou bezpečnostního rizika. Mimo zahraniční mise je možné tento systém využít při ochraně jakéhokoli objektu či prostoru v majetku na území ČR a při plnění úkolů v mimořádných krizových situacích“ [8].

Vybavení KPCO

- **Senzory:** barevná TV kamera, monochromatická TV kamera, infračervená kamera, laserový dálkoměr, GPS, varovný systém ostrahy blízkého dosahu, pohybová čidla, infračervené závory.
- **Varovný systém ostrahy krátkého dosahu:** IP kamera, infračervený reflektor.

- Varovný systém ostrahy středního dosahu: barevná TV kamera, radiolokátor.

System ostrahy a monitorování

System ostrahy a monitorování (dále jen SOM) 6 NG Digital je VP využíván primárně k ostraze objektů a monitorování zájmových prostorů, kde jednotky VP plní své úkoly, ať už na území ČR, tak při zahraničních operacích. Jedná se o pracoviště umístěné na podvozku vozidla Tatra 815 PHOENIX 8X8. System se skládá z mnoha sofistikovaných senzorů, které jsou využívány k ostraze objektů nebo k identifikaci osob.

Senzorová jednotka (3 ks): barevná kamera – identifikace osob do 2 km, infračervený přísvit – dosah 500 m, infračervená kamera – dosah 2 km, fónická obousměrná komunikace, zvukové dělo (L-RAD) 600 m.

Senzor středního dosahu (2 ks): přehledová barevná kamera s infračerveným laserovým přísvitem, statická barevná kamera s infračerveným přísvitem (8 ks), směrové mikrofony, GPS anténa, LED diodové textové pole.

System detekce bezpilotních prostředků: kombinovaný senzor detekce bezpilotních prostředků (200 m akustická detekce, 800 m radiofrekvenční vazba).

Detekční system ochrany perimetru (1 ks): senzor LIDAR, bezdrátová infračervená závora (3 ks souprav), mikrovlákná bariéra (2 ks souprav).

Poloautonomní vozidlo podpory:

- kolové vozidlo s možností průjezdu těžkým terénem,
- pohon na elektrické baterie a vlastní spalovací agregát,
- možnost využití LIDARu a senzorů jako stacionární perimetrický prostředek:
 - IP kamera,
 - směrový mikrofón,
 - LED diodové textové pole,
 - reproduktor.

Poloautonomní letoun podpory (UAS)

Doba letu 15 min s dosahem do 2 km, s barevnou kamerou se Zoom optický/digitální 30x/6x v rozlišení Full HD, termovizní kamerou s digitálním Zoom 2x, 4x, 8x.

3.3.8 Pohotovostní oddělení Vojenské policie

VeVP Tábor a VeVP Olomouc mají jako hlavní prvek k plnění mimořádných úkolů k dispozici Pohotovostní oddělení. Příslušníci těchto oddělení plní specifické úkoly k zajištění nenadálých situací. Z těchto důvodů je kladen velký důraz na výběrové řízení k této složce VP.

Plněné úkoly:

- *„Zabezpečuje pohotovostní službu a provedení okamžitého policejního zásahu proti narušitelům chráněných objektů na teritoriu útvaru a, je-li to potřeba, na vyžádání na celém území České republiky;*
- *vykonává kontrolní činnosti vůči vytipovaným objektům resortu Ministerstva obrany a zasahuje při plnění mimořádných úkolů;*
- *odpovídá za organizaci a řízení činnosti zásahové skupiny vyčleněné k okamžitému zásahu při napadení objektu resortu Ministerstva obrany;*
- *vykonává policejní ochranu a doprovod určených osob a skupin vozidel, doprovod finančních hotovostí, doprovod a ochranu zbraní, střeliva, výbušnin a ostatního majetku ve vlastnictví nebo užívání Ministerstva obrany;*
- *eskortuje osoby a vykonává prověrky v místech trvalého bydliště vojáků, kteří se svémocně vzdalují;*
- *zabezpečuje prostor dopravní nehody nebo hromadné havárie či živelné pohromy (jaderná, průmyslová či ekologická havárie a požár), při podpoře nasazení dalších složek ozbrojených sil v součinnosti s IZS;*
- *uskutečňuje preventivní pořádkové akce zaměřené na dodržování zákonů, vojenských norem a dodržování kázně vojáků na veřejnosti a ve vojenských objektech, na výkon celodenních směn, uložení zbraní, střeliva a výbušnin;*
- *podílí se na zabezpečení ochrany vojenských objektů při zhoršené bezpečnostní situaci;*

- *podílí se na zabezpečení vojenských akcí na veřejnosti;*
- *spolupracuje při pátrání po osobách, věcech a majetku, s nímž přísluší hospodařit MO;*
- *eviduje dokumentaci chráněných zájmových objektů“ [3. s, 59].*

3.4 Mimořádné události

Z předchozí kapitoly, která se zabývá Vnitřní odborné členění Vojenské policie patrné, že VP má potenciál k řešení MU. Disponuje silami a prostředky, díky kterým může být velmi efektivní v jejich řešení.

Dle §2 písmena b) zákona 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (dále jen zákon o IZS), se vymezí pojem MU takto:

„Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“ [9].

MU se rozdělují dle příčin do dvou kategorií:

- 1) způsobené přírodními vlivy, např. povodně, zemětřesení, velké sesuvy půdy, sopečné výbuchy, orkány, tornáda, velké lesní požáry, havárie,
- 2) způsobené antropogenními vlivy, např. teroristický čin, sabotáž, žhářství.

Podle zákona 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, lze uvést, že následkem jedné MU vzniká další, což se nazývá domino efekt. Příkladem může být zemětřesení, které následně způsobí škody v chemických provozech, kde dojde k úniku chemických látek či směsí [10].

3.4.1 Mimořádné události způsobené přírodními vlivy

Události této kategorie mohou nastat kdykoli, bez lidského přičinění. Často mohou být odborníky předvídané, bohužel nastávají i velmi neočekávaně. Každý člověk by měl mít alespoň základní informace o tom, jak se zachovat v případě,

že k této události dojde. Dále je velmi důležité, na jaké úrovni je preventivní opatření, do kterého lze zahrnout místní infrastrukturu a vyčleňovat takové prostředky, které zabezpečí řádně vybavené a vycvičené zasahující složky záchranného systému [11]. Mezi MU způsobené přírodními vlivy se uvádí například tyto:

1) Povodně a záplavy

- Povodně jsou přírodním jevem, jehož průběh nelze mít zcela pod kontrolou a nelze mu ani předejít. Za posledních dvacet let byly, některým z typů původní, postiženy téměř všechny oblasti České republiky. Nejzásadnější byly samozřejmě ztráty na životech a majetku, nelze však opomenout i poškození kulturního dědictví a nevratné změny v kulturní krajině [12]. Povodně a záplavy ohrožují téměř 75 % zemského povrchu, jsou hrozbou pro stamiliony obyvatel země. 35 % nehod z celkového počtu přírodních katastrof na světě představují povodně obnášející děsivý součet zhruba 100 000 obětí ročně [12].

2) Zemětřesení

- Zemětřesení se projevuje otřesy způsobené pohyby pod povrchem země. Ohnisko zemětřesení se nazývá hypocentrum a bod ležící na povrchu země, přímo nad ohniskem, epicentrum. Kolem epicentra se nachází ohnisková oblast, která je postižena nevratnými deformacemi. Škody, které vznikají, jsou přímo úměrné energii, která se při zemětřesení uvolní, a hloubce ohniska. Jeho intenzita se posuzuje podle RichtEROVY škály. Pokud zemětřesení zasáhne obydlené území, pravidelně dochází k domino efektu. Díky geografické poloze České republiky jsou otřesy na našem území velmi slabé. Mezi nejpostiženější oblasti patří oblast mezi Kraslicemi a Aší a oblast Beskyd. Hlavním způsobem eliminace škod při tomto jevu je dodržování architektonických a inženýrských postupů. Neméně důležitá je zde i prevence a osvěta občanů, jak se mají v případě zemětřesení chovat [12].

3) Sesuvy půdy

- Tento jev se vyskytuje na svazích, kde vlivem přírodních procesů nebo lidské činnosti dochází k narušení síly, která drží přírodní povrch. Následně dochází k narušení vazby mezi povrchem a podložím a poté díky gravitačním silám k sesuvu velké masy. Velký vliv mají obsah vody v půdě, suti, druh hornin nebo například odstranění zeleně [12].
- Klasifikace sesuvů půdy:
 - Pomalé sesuvy půdy – Sesuvy, které mají rychlost až několik desítek cm za rok, kdy se jejich silou například ohýbají stromy. Jejich působením nevznikají náhlé škody, ale mohou se změnit v rychlejší.
 - Středně rychlé sesuvy půdy – Sesuvy, jejichž rychlost se pohybuje v metrech za hodinu až den. Tyto sesuvy patří k nejčastějším případům sesuvů.
 - Rychlé sesuvy půdy – Sesuvy, u kterých se hovoří o katastrofě a dochází při nich k obětem na životech. Rychlost se pohybuje v desítkách km za hodinu, a tedy není dostatek času na případnou evakuaci. Řadí se mezi ně přívalové proudy a laviny.

4) Atmosférické poruchy

- Do této skupiny jsou zahrnuty hurikány, tornáda, sněhové kalamity, velké množství sněhu, silné námrazy a dlouhodobě extrémní teploty [12].

3.4.2 Mimořádné události antropogenního původu

Rozvoj společnosti má významný vliv na životní prostředí, což se projevuje i vznikem katastrof antropogenního původu. Velmi častou příčinou závažných havárií bývá nedodržení daných postupů nebo selhání lidského faktoru. K odvrácení havárií je důležité řídit se stanovenými technologickými postupy a provádět pravidelné kontroly a servis zařízení [12]. Mezi MU antropogenního původu se například uvádějí tyto:

1) Technogenní

- Havárie a kontaminace nebezpečnými látkami
 - Chemické látky a směsi působí jako zdroj rizik. Mezi ně se například řadí dlouhodobá kontaminace různými druhy pesticidů. Dále může vlivem lidské chyby nebo technické poruchy dojít k havárii s následným únikem chemické látky nebo směsi. Masivní únik těchto látek a směsí může kontaminovat půdu, vodu i ovzduší [12].
- Zvláštní povodeň
 - Tento druh povodní vzniká působením nejen lidského faktoru, ale také kombinací umělých a přírodních vlivů. Jako příklad bude uvedeno protržení hráze, kde může být příčinou konstrukční závada, opotřebení, vojenská akce či teroristický útok. Zvláštní povodeň může také postihnout stacionární zařízení pro chemické látky a následně způsobit únik toxické látky. Tento jev, jak již bylo výše zmíněno, se nazývá domino efekt [12].
- Radiační nehody a havárie
 - Radiační nehodou je označován děj, kdy neplánovaný únik radioaktivních látek nebo ionizujícího záření pronikne do životního prostředí, kde však nevede k ohrožení obyvatelstva. Únik radioaktivních látek, které mohou mít vliv na obyvatelstvo, se nazývá radiační havárie. Při této události je již nutno organizovat opatření k ochraně obyvatelstva [12]

2) Sociogenní

- Migrační vlny velkého rozsahu
 - Migrační vlnou velkého rozsahu jsou označovány přesuny větších skupin lidí, kteří se pohybují z jedné oblasti do druhé za tím účelem, aby se v nové oblasti usadili. Migrační vlny mají mnoho důvodů. Příkladem mohou být ekonomičtí migranti nebo váleční uprchlíci [13].

- Narušování zákonnosti velkého rozsahu
 - Narušování zákonnosti velkého rozsahu je děj, při kterém narůstá riziko hrozby nebo provedení závažných teroristických akcí, narušování veřejného pořádku nebo se zvyšuje hrozba závažní majetkové a násilné kriminality. V důsledku těchto hrozeb může dojít k ohrožení demokratických základů státu [13].

3) Ekonomický

- Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu je MU, která má rozsah působení na území celého státu. Časový rozsah závisí na okolnostech. K následkům těchto MU patří sociální destabilizace, sociální krize nebo zvýšená nezaměstnanost. Negativní vliv může mít na financování výdajů v oblasti sociální a zdravotní [13].

3.5 Zajištění bezpečnosti v České republice

Dle ústavního zákona 1/1993 Sb., Ústava České republiky, se pravomoci rozdělují mezi moc zákonodárnou, výkonnou a soudní. Za bezpečnost teritoria a občanů dle ústavy odpovídá především vláda jakožto vrcholný orgán výkonné moci. Ta je však odpovědná Poslanecké sněmovně, která jí společně se senátem nastavuje mantinely. O výkonnou moc se s vládou dělí prezident republiky. Ten, jako vrchní velitel OS, může například jmenovat generály [14].

Zákony České republiky upravují zajišťování bezpečnosti pomocí regulace krizových stavů. Ty se dělí z hlediska jejich závažnosti a povahy na:

- stav nebezpečí (dle §3 zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení),
- nouzový stav (dle Čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky),
- stav ohrožení státu (dle Čl. 7 ústavního zákona 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky),
- válečný stav (dle Čl. 43 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky).

„Krizovou situací se rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“). Touto definicí je propojen pojem mimořádná událost ze zákona o integrovaném záchranném systému a jsou definovány jednotlivé krizové stavy“ [15, s. 638].

Za jádro výkonných složek, které zajišťují bezpečnost v České republice, se považují: Ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory. Mimo výše uvedené existují další složky a služby, které přispívají k bezpečnosti. K nim patří např. orgány veřejného zdraví, pohotovostní služby nebo i některá sdružení občanů.

3.6 Integrovaný záchranný systém

IZS jako pojem byl zaveden až při vzniku zákona o IZS v roce 2001. Před tímto rokem nebyl pojem IZS legislativně ukotven.

„Živelné pohromy, havárie a jiné škodlivé události u nás i ve světě donutili ČR přijmout pragmatická opatření a začít budovat systém, které se s následky těchto událostí dokáže úspěšně vypořádat. Velkým krokem vpřed bylo v této souvislosti přijetí zákonů 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů, a 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, které znamenaly počátek budování IZS v ČR. Škodlivé události, v souvislosti s ochranou důležitých systémů, objektů, služeb, ochranou obyvatelstva aj., tedy nezůstaly lhostejné ani České republice“ [16, s. 82].

Zákon o IZS uvádí ve svém výčtu základní složky IZS, Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen HZS ČR), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a PČR. Dále zákon hovoří o ostatních složkách IZS. Ve výčtu zákona však mezi složkami není uvedena VP. V rámci IZS plní VP úkoly primárně pro OS ČR.

Pojem IZS lze pochopit také jako sjednocený postup jeho složek týkající se přípravy na MU, provádění záchranných a likvidačních prací [17].

„Samotný pojem IZS je nutno chápat jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na MU a při provádění záchranných a likvidačních prací.

- MU je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také haváriemi, které ohrožují život, zdraví, majetek a životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*
- Záchranné práce jsou činnosti vedoucí k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých MU, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin*
- Likvidační práce jsou činnosti vedoucí k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.*
- Ochrana obyvatelstva je plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku.*
- Zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity je součástí právnické osoby nebo obce, určené k ochraně obyvatelstva.*
- Věcnou pomocí je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce.*
- Osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce.*

IZS se použije v přípravě na MU a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma a více složkami IZS“ [17, s. 12].

4 METODIKA

Tato bakalářská práce využívá metodu zkoumání pomocí analýzy SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Pomocí této analýzy budou shrnuty možnosti sil a prostředků jednotlivých služeb VP. Následně bude provedeno vyhodnocení využitelných vlastností VP, které může vyčlenit k eliminaci následků MU v součinnosti s IZS.

SWOT analýza se využívá díky její univerzálnosti. Její využití v praxi patří k nejčastějším analytickým technikám vůbec, a to díky jejímu širokému spektru využití. Její vznik se datuje do šedesátých let dvacátého století. Stál za ní Albert Humphrey, který s její pomocí analyzoval nedostatky ve společnostech a následně vytvořil nový systém řízení změn. Primárně byla tato analytická technika vymyšlena pro hodnocení celé organizace (pro strategické řízení), ale její výhodou je, že se dá využít téměř na cokoliv. Jako příklad lze uvést hodnocení zaměstnanců při pracovním pohovoru. SWOT analýza může být využita pro organizace nebo podnik jako celek nebo pro jednotlivé oblasti, produkty a jiné záměry. U vnějších faktorů je třeba nejdříve jasně stanovit, co se za ně, při ohledu na zkoumaný problém, považuje. Nemusí se jednat o části v okolí podniku nebo organizační jednotky. Důležité je, že analyzuje pouze fakta a objektivní faktory. SWOT analýza nezahrnuje zkoumání subjektivních faktorů, domněnek a spekulací.

Na základě charakteru metody zkoumání byly pro tuto bakalářskou práci vybrány následující čtyři faktory, kterými budou objektivně analyzovány všechny výše uvedené služby VP a jejichž výsledkem bude vyhodnocení potenciálu jednotlivých odborných služeb VP při součinnosti s IZS.

S – Strengths (silné stránky) – Specializace

W – Weaknesses (slabé stránky) – Počty a čas reakce

O – Opportunities (příležitosti) – Spolupráce se složkami IZS

T – Threats (hrozby) – Míra kvalifikace řešení problémů IZS

5 VÝSLEDKY

V této části je provedeno zpracování pomocí výsledků analýzy SWOT.

5.1 Zpracování SWOT analýzy

Ke zpracování analýzy SWOT je využito poznatků získaných z části bakalářské práce „Přehled současného stavu“, ve které je vyhodnocen potenciál využití jednotlivých odborných služeb VP.

5.1.1 Oddělení dopravní a pořádkové služby

Tabulka 1 – SWOT analýza – Oddělení dopravní a pořádkové služby

Silné stránky (Specializace)	Slabé stránky (Počty, pokrytí a čas
Řízení provozu na pozemní komunikaci	Rozdílná pracovní doba jednotlivých velitelství
Provádění prvotní opatření na místě kriminalisticko-relevantní události	Služba v hotovostech na mobilním telefonu
Dohlížení na dodržování kázně a	
Doprovázení vojenské techniky	
Řízení vozidel v extrémních situacích	
Šetření dopravních nehod	
Šetření přestupkového jednání	
Šetření trestných činů v dopravě	
Krizová komunikace	
Nejvyšší hustota pokrytí na území ČR	
Vybavení – osobní vozidla, motocykl, terénní vozidla	
Příležitosti (Spolupráce s IZS)	Hrozby (Míra kvalifikace řešení
Součinnost s velitelskými orgány AČR	Nulový výcvik s jednotkami PČR a MP
Součinnost s PČR	Nízká míra výcviku
Součinnost s MP	VeVP Tábor – prodlení při zásahu mimo pracovní dobu

Silné stránky

Prvním bodem silných stránek OddPS je řízení provozu na pozemní komunikaci. Tuto specializaci OddPS využije, pokud bude v místě MU potřeba zajistit plynulý provoz vozidel na pozemní komunikaci. Druhým bodem je provádění prvotních opatření na místě kriminalisticko-relevantní události. To je specializace s využitím, při součinnosti OddPS s velitelskými orgány AČR, kriminální službou VP nebo PČR na místech, které mají přímou souvislost s kriminalisticko-relevantní událostí. Třetím bodem je dohlížení na dodržování kázně a pořádku. Pomocí těchto schopností může OddPS zajistit dodržování pravidel určených v místě MU. Čtvrtým bodem jsou doprovody vojenské techniky, čímž mohou příslušníci OddPS zajistit plynulý, bezpečný a včasný převoz jakékoli techniky všech složek IZS na místo MU po pozemní komunikaci. Pátým bodem je řízení vozidel v extrémních situacích. Díky řídicí přípravě a zaměstnáním na polygonu extrémních jízd jsou příslušníci OddPS schopni lépe reagovat na nenadálé situace v silničním provozu a jsou připravováni a vybaveni k tomu, aby mohli svými vozidly zasahovat i v hůře přístupných místech. Šestým, sedmým a osmým bodem specializací může OddPS přispět PČR k šetření přestupků nebo trestných činů v dopravě. Devátým bodem je krizová komunikace, k níž patří zachování profesionálního a rozvážného přístupu vůči osobám zasaženým MU a příslušníkům zasahujících složek. V desátém bodu je uvedena nejvyšší hustota pokrytí mezi složkami VP na území České republiky. Díky tomu je příslušníky OddPS zajištěn včasný dojezd na místo MU. Jedenáctý bod uvádí technické prostředky určené k plnění úkolů OddPS. Mezi osobní vozidla patří Škoda Octavia, Škoda Fabia, Ford Focus a VW Transporter, dále OddPS disponuje terénními vozidly Land Rover Defender, Land Rover Discovery a Toyota Hilux. Vybraná pracoviště OddPS jsou vybavena motocykly BMW R1200.

Slabé stránky

V prvním bodě slabých stránek je uvedena rozdílná pracovní doba jednotlivých velitelství. Příslušníci OddPS VeVP Olomouc a VeOSVP slouží ve 24hodinových směnách, ale VeVP Tábor pouze v 8hodinových, což celkově působí nesystémově. To vede k druhému bodu, kterým je služba v hotovostech na mobilním telefonu

u vybraných příslušníků OdDPS. Tímto krokem se VeVP Tábor snaží pokrýt zbylých 16 hodin mimo pracovní dobu.

Příležitosti

Prvním bodem v části příležitosti je součinnost s velitelskými orgány AČR. Tato spolupráce je na denní bázi, kdy mají jednotliví velitelé posádek různé požadavky na policejní výkon. To má velký vliv na každodenní činnost pracovišť OdDPS. Druhým a třetím bodem je součinnost se složkami PČR a MP. V rámci získávání zkušeností příslušníci OdDPS každoročně absolvují stáže u jednotek PČR, kde plní úkoly pod jejich velením. Dále, na základě dohody mezi NVP a policejním prezidentem, plní úkoly ve smíšených hlídkách. Součinnost s MP není výjimkou.

Hrozby

Prvním bodem hrozeb je nulový výcvik s jednotkami PČR a MP. Jelikož příslušníci OdDPS plní úkoly podle zákona o VP a příslušníci PČR a MP podle svých zákonných norem, mají příslušníci jednotlivých složek rozdílné postupy. To však může být překážkou při plnění společných úkolů. Druhým bodem je nízká míra výcviku, který dostatečně neodpovídá nezbytným požadavkům pro policejní výkon. Potřebné zkušenosti a vědomosti získávají příslušníci VP převážně praxí, což může být nebezpečné, například při doprovodech vojenské techniky. U třetího bodu hrozeb je uvedeno prodlení při zásahu mimo pracovní dobu. Tento bod se zaměřuje pouze na OdDPS VeVP Tábor, kde příslušníci plní své úkoly v 8hodinových směnách. V případě potřeby zásahu mimo pracovní dobu stálý operační dozorčí telefonicky zkontaktuje vybrané příslušníky, kteří drží hotovost. Ti se následně musí dostavit na svá pracoviště, což může způsobit nebezpečí z prodlení.

5.1.2 Kynologická služba

Tabulka 2 - SWOT analýza – Kynologická služba

Silné stránky (Specializace)	Slabé stránky (Počty, pokrytí a čas)
Ochrana objektů	Dislokace hlídkových psů pouze u muničních skladů
Odhalování psychotropních a omamných látek, zbraní, výbušnin	Dislokace speciálních psů pouze ve vybraných posádkách
Dohled na dodržování kázně a pořádku	Služba pouze v 8hodinových směnách
Řešení přestupkového jednání	
Vybavení – osobní vozidla, vybavena pro přepravu psů	
Příležitosti (Spolupráce s IZS)	Hrozby (Míra kvalifikace řešení)
Součinnost s PČR	Nedostatečný výcvik
Součinnost s cizineckou policií	Zdravotní omezení psa
Součinnost s vězeňskou službou	

Silné stránky

Prvním bodem u silných stránek je ochrana objektů. Tato specializace má využití v případech, kdy je potřeba zastřežit určitý prostor nebo objekt. Jako druhý bod je uvedeno odhalování psychotropních a omamných látek, zbraní a výbušnin. V tomto bodu je uvedeno primární využití speciální kynologie, kdy psi umí hledat nejenom uživatele psychotropních a omamných látek, ale také skrýš, kde jsou tyto látky ukryty nebo v minulosti ukryty byly. Odhalování zbraní má vysoký potenciál v případech, kdy je potřeba odhalit, zda osoba u sebe nepřechovává zbraně, nebo se využívají k nalezení ztracených zbraní. Třetím bodem je dohlížení na dodržování kázně a pořádku, čímž OdDPS může zajistit dodržování pravidel určených v místě MU. Čtvrtým bodem je řešení přestupkového jednání, kterým mohou příslušníci Kynologické služby VP přispět k řešení přestupkového jednání. Pátý bod uvádí technické prostředky určené k plnění úkolů. Kynologická služba VP je vybavena vozy Ford Custom, které jsem speciálně upraveny pro převoz psů.

Slabé stránky

Prvním bodem slabých stránek je dislokace hlídkových psů, kteří jsou umístěni pouze v objektech muničních skladů. V případě potřeby takového psa je nutný jeho transport. Druhým bodem slabých stránek je dislokace speciálních psů, kteří jsou umístěni pouze ve vybraných posádkách. V případě potřeby může dojít k prodlení.

Příležitosti

Prvním bodem v části příležitosti je součinnost se složkami PČR. Tato spolupráce je na velmi vysoké úrovni. Plní společně řadu úkolů, při kterých mají díky společnému výcviku stejné postupy. Druhým a třetím bodem je součinnost s cizineckou policií a vězeňskou službou, kdy společné plnění úkolů také není výjimkou.

Hrozby

Prvním bodem hrozeb je nedostatečný výcvik. Úroveň výcviku psa i kynologa je přímo úměrná jejich výsledkům. Nevycvičený pes v oblasti speciální kynologie nemusí objevit hledanou látku nebo věc. Druhým bodem hrozeb je zdravotní stav psa. Není výjimkou, že služební pes onemocní, a to má přímý vliv na jeho výkon. Občas se stává, že dochází i k úhynu psa.

5.1.3 Pyrotechnická služba

Tabulka 3 - SWOT analýza – Pyrotechnická služba

Silné stránky (Specializace)	Slabé stránky (Počty, pokrytí a čas)
Realizace činnosti při pyrotechnickém nálezu	Dislokace pyrotechniků – pouze posádky Jince, Vyškov, Stará Boleslav, Praha
Pyrotechnická prohlídka osob, vozidel, budov a materiálu	
Šetření na místě výbuchu	
Šetření na místě dopravní nehody při převážení munice, či výbušnin	
Úkoly speciální pyrotechniky	
Asanace prostor	
Příležitosti (Spolupráce s IZS)	Hrozby (Míra kvalifikace řešení)
Součinnost s PČR	Zastaralá zařízení
Součinnost HZS	
Součinnost s ostatními složkami IZS	

Silné stránky

Prvním bodem silných stránek je realizace činností při pyrotechnickém nálezu, kterými příslušníci služby mohou přispět složkám IZS po nálezu nevybuchlé munice, nástražných výbušných zařízení atd. a pomoci v následné činnosti. Druhým bodem je pyrotechnická prohlídka osob, vozidel, budov a materiálu. Díky této stránce může pyrotechnická služba provádět preventivní prohlídky za účelem odhalení či nálezu pyrotechnickém nálezu. Třetím bodem je šetření na místě výbuchu, a to díky výcviku a vybavení, kterým je pyrotechnická služba vybavena. Čtvrtým bodem je šetření na místě dopravní nehody při převážení munice či výbušnin. Touto specializací mohou výrazně přispět jednotkám Oddělení VP nebo jednotkám PČR či HZS ČR při dopravních nehodách vozidel, které převážejí munici nebo jiné výbušniny. Pátým bodem jsou úkoly speciální pyrotechniky, kterými mohou přispět zásahovým jednotkám při otevírání bezpečnostních dveří během realizace, při trhacích prací a jiných činnostech, během kterých je potřeba pracovat s výbušninami. Posledním bodem je asanace prostor. Tato specializace se primárně využívá v případech, kdy

MO převádí bývalé vojenské výcvikové prostory do správy krajů, obcí nebo soukromých subjektů, aby eliminovali riziko náhodného nálezu nevybuchlé munice či jiné výbušniny.

Slabé stránky

V jediném bodu u slabých stránek je uvedeno, že dislokace pyrotechniků je pouze u posádek Jince, Vyškov, Stará Boleslav, Praha. Ačkoli pyrotechnici slouží v 8hodinových směnách, část jich je určena k držení 24hodinových hotovostí, který jsou dislokovány v uvedených posádkách. I přes zajištění 24hodinových směn však může dojít k velkému prodlení, než na místo zásahu dorazí příslušníci pyrotechnické služby.

Příležitosti

V části příležitosti je zachycena součinnost se složkami PČR, HZS ČR nebo ostatními složkami IZS. Tato spolupráce je na velmi vysoké úrovni. Díky podobným postupům působí pyrotechnici VP jako rovnocenní partneři pyrotechnických služeb PČR, zasahujících složek HZS ČR nebo ostatních složek IZS, které se zabývají pyrotechnikou.

Hrozby

I u hrozeb jsou jako jediná uvedena zastaralá zařízení. Díky novým technologiím vznikají nové přístroje a technické prostředky, kterými mohou různé složky disponovat. Bohužel u složek spadajících pod resort MO nedochází k tak časté obměně techniky, aby odpovídala světovým trendům.

5.1.4 Kriminální služba

Tabulka 4 – SWOT analýza – Kriminální služba

Silné stránky (Specializace)	Slabé stránky (Počty, pokrytí a čas)
Odhalování trestných činů	Služba v 8hodinových směnách
Trestní řízení	Služba v hotovostech na mobilním telefonu
Odborná expertizní činnost	Pracoviště pouze u vybraných posádek
Pátrání po hledaných osobách, věcech	
Příležitosti (Spolupráce s IZS)	Hrozby (Míra kvalifikace řešení)
Součinnost s PČR	Pouze šetření trestné činnosti
Součinnost s velitelskými orgány AČR	

Silné stránky

Prvním bodem silných stránek je odhalování trestných činů. Díky sběru informací a jejich následným analýzám mohou příslušníci kriminální služby odhalit trestné činy a zahájit trestné řízení, které je uvedeno jako druhý bod. Zásluhou změny trestního řádu v roce 2016 mohou příslušníci kriminální služby VP šetřit trestné činy dle zvláštní části trestního zákoníku. Třetím bodem je odborná expertizní činnost, kterou mohou nabídnout jednotkám PČR díky pracovišti OKTE. Čtvrtým bodem je pátrání po hledaných osobách a věcech. Tuto specializaci využívají příslušníci kriminální služby v rámci dříve uvedeného odhalování trestných činů nebo trestního řízení.

Slabé stránky

Prvním bodem slabých stránek je služba v 8hodinových směnách. V případě výjezdu mimo pracovní dobu tak dochází k časové prodlevě. Druhý bod je služba v hotovostech na mobilním telefonu, která se snaží co nejvíce eliminovat časové prodlení z předešlého bodu díky tomu, že vybraní příslušníci kriminální služby po pracovní době drží hotovost na mobilních telefonech. Třetím bodem slabých

stránek je, že pracoviště kriminální služby je pouze ve vybraných posádkách, tudíž není zajištěno pokrytí všech posádek.

Příležitosti

Prvním bodem příležitostí je součinnost s PČR, kdy dochází k úzké spolupráci při trestním řízení a ostatních specializacích kriminální služby. Druhým bodem je součinnost s velitelskými orgány AČR. Stejně jako jednotky OdDPS, tak i příslušníci kriminální služby VP spolupracují s velitelskými orgány AČR na denní bázi.

Hrozby

Jako hrozba je uveden fakt, že kriminální služba VP se zabývá pouze šetřením trestné činnosti. Na jinou činnost nejsou příslušníci kriminální služby připravováni.

5.1.5 Oddělení ochrany objektů a letadel

Tabulka 5 - SWOT analýza – Oddělení ochrany objektů a letadel

Silné stránky (Specializace)	Slabé stránky (Počty, pokrytí a čas reakce)
Policejní ochrana objektů	Dislokace na Generálním štábu AČR, Ministerstvu obrany a letišti Praha Kbely
Dohled na dodržování kázně a pořádku	
Ochrana vyčleněných dopravních letadel	
Technické prostředky pro monitoring	
Monitorování situací v objektech nebo v určených prostorech	
Služba s nejvyšším počtem příslušníků	
Příležitosti (Spolupráce s IZS)	Hrozby (Míra kvalifikace řešení)
Pouze na místě MU	Plnění úkolů s prioritou na monitoring

Silné stránky

Prvním bodem silných stránek je policejní ochrana objektů. Tato specializace tvoří zajištění režimů vstupu a vjezdu do vybraných objektů. Druhým bodem je dohlížení na dodržování kázně a pořádku. Touto specializací může oddělení zajistit dodržování pravidel určených v místě MU. Třetím bodem je ochrana vyčleněných dopravních letadel. Zde příslušníci tohoto oddělení dohlíží na dodržování ochrany letadel na vojenském letišti Praha Kbely. Čtvrtým bodem je vybavení technickými prostředky SOM a KPCO, které jsou využívány k pátému bodu, tedy k monitorování situací v objektech nebo v určených prostorech. Touto činností tak mohou příslušníci pomoci například v místech MU při zajišťování neustálého monitorování situace. Šestým bodem je fakt, že Oddělení ochrany objektů a letadel spolu s příslušníky Oddělení ochrany zásobovacích úseků je služba VP, která má nejvyšší počet příslušníků VP.

Slabé stránky

Slabou stránkou je dislokace příslušníků tohoto oddělení pouze na Generálním štábu AČR, MO a letišti Praha Kbely. V případě potřeby využití technických prostředků SOM nebo KPCO je potřeba žádat o vyslání příslušníků pouze z VeOSVP Praha.

Příležitosti

V jediném bodu v části příležitosti je uvedeno, že součinnost se složkami IZS může probíhat pouze na místě MU, kde by příslušníci mohli plnit pouze úkoly zaměřené na monitoring.

Hrozby

Jako hrozba je uvedeno, že příslušníci Oddělení ochrany objektů a letadel plní úkoly s prioritou na monitoring. Tudíž nejsou připravováni na jinou policejní činnost, například šetření přestupků nebo doprovody techniky.

5.1.6 Oddělení ochrany zásobovacích úseků

Tabulka 6 - SWOT analýza – Oddělení ochrany zásobovacích úseků

Silné stránky (Specializace)	Slabé stránky (Počty, pokrytí a čas)
Policejní ochrana objektů	Muniční sklady AČR
Dohled na dodržování kázně a pořádku	
Monitorování situací v objektech nebo v určených prostorech	
Služba s nejvyšším počtem příslušníků	
Příležitosti (Spolupráce s IZS)	Hrozby (Míra kvalifikace řešení)
Pouze na místě MU	Plnění úkolů s prioritou na monitoring

Silné stránky

Prvním bodem silných stránek je policejní ochrana objektů. Tato specializace tvoří zajištění režimů vstupu a vjezdu do vybraných objektů. Druhým bodem je dohlížení na dodržování kázně a pořádku. Touto specializací může oddělení zajistit dodržování pravidel určených v místě MU. Třetím bodem je monitorování situací v objektech nebo v určených prostorech. Na rozdíl od Oddělení ochrany objektů a letadel nejsou příslušníci Oddělení ochrany zásobovacích úseků vybaveni technickými prostředky, jako jsou SOM nebo KPCO, ale k výkonu využívají hlídkové psy. Ve čtvrtém bodě se uvádí fakt, že Oddělení ochrany zásobovacích úseků je spolu s příslušníky Oddělení ochrany objektů a letadel služba VP, která má nejvyšší počet příslušníků VP.

Slabé stránky

Slabou stránkou je dislokace příslušníků tohoto oddělení pouze v prostoru muničních skladů, a proto v případě nutné potřeby zajištění přítomnosti příslušníků oddělení nebo hlídkových psů dochází k časové prodlevě.

Příležitosti

V části příležitosti je uvedeno, že součinnost se složkami IZS může probíhat pouze na místě MU, kde příslušníci mohou plnit pouze úkoly zaměřené na monitoring.

Hrozby

Hrozbou je pak to, že příslušníci Oddělení ochrany zásobovacích úseků plní úkoly s prioritou na monitoring, nejsou tudíž připravováni na jinou policejní činnost, například na šetření přestupků nebo doprovody techniky.

5.1.7 Pohotovostní oddělení

Tabulka 7 - SWOT analýza – Pohotovostní oddělení

Silné stránky (Specializace)	Slabé stránky (Počty, pokrytí a čas)
Okamžitý policejní zásah	Dislokace Stará Boleslav, Prostějov
Plnění mimořádných úkolů	Služba v hotovostech na mobilním telefonu
Úkoly oddělení dopravně pořádkové služby	
Velmi intenzivní výcvik	
Příležitosti (Spolupráce s IZS)	Hrozby (Míra kvalifikace řešení)
Součinnost s PČR	

Silné stránky

Okamžitý policejní zásah zaujímá první místo v silných stránkách. Příslušníci Pohotovostního oddělení jsou cvičeni a připravováni na policejní zásah proti nebezpečným pachatelům. Druhým bodem je plnění mimořádných úkolů, které jsou nezbytné v zájmu ochrany života a zdraví. Třetí bod uvádí, že příslušníci Pohotovostního oddělení jsou oprávněni k plnění i všech úkolů OdDPS. Čtvrtý bod zmiňuje velmi intenzivní výcvik, který je důležitý k plnění všech výše uvedených úkolů.

Slabé stránky

Na prvním místě mezi slabé stránky patří dislokace příslušníků, kteří mají své pracoviště pouze v posádkách Stará Boleslav a Prostějov. Z tohoto důvodu může v případě zásahu dojít k časové prodlevě. Příslušníci pohotovostního oddělení slouží v 8hodinových směnách, proto mimo pracovní dobu určení drží příslušníci hotovosti na mobilním telefonu, jak je uvedeno v druhém bodu.

Příležitosti

V části příležitosti je uvedeno, že příslušníci oddělení jsou zaměřeni pouze na součinnost s jednotkami PČR. V rámci součinnosti je kladen i důraz na společný výcvik.

5.2 Určení služeb VP vhodných k součinnosti se složkami IZS dle výsledků analýzy SWOT

Po vypracování výše uvedené analýzy je zřejmé, že ne všechny složky VP jsou vhodné k součinnosti s IZS na MU nevojenského charakteru. Objevila se řada překážek, které možnost součinnosti značně komplikují nebo znemožňují.

Hlavní překážkou je primární plnění úkolů s vyšší prioritou, jež některé složky, např. Oddělení ochrany osob, nemohou upozadit, a proto nemají prostor k plnění úkolů v rámci součinnosti s IZS.

Naopak bylo analýzou zjištěno, že některé složky díky svému širokému spektru působení získávají větší prostor k možnému vyčlenění sil na plnění úkolů ve prospěch složek IZS. Při zaměření na kvalifikaci jednotlivých složek se dochází ke zjištění, že jejich vybraná část je úzce specializována a plní pouze úkoly v rámci jednoho oboru. Odborné technické vybavení a dovednosti, jsou zpravidla na velmi vysoké úrovni. Na druhou stranu složky s širším spektrem působení mají vyšší využitelnost díky své všestrannosti a schopnosti zásahu při různých MU.

Celkově z analýzy vyplývá, že nejvhodnější službou VP pro plnění MU nevojenského charakteru je Oddělení dopravně pořádkové služby a Pohotovostní

oddělení. Toto vyplývá z jejich vysoké mobility a možnosti vyčlenění velkého množství široce kvalifikovaných sil. Potvrzením zjištěného výsledku je i reálná míra součinnosti těchto složek s IZS. Následně bylo vyhodnoceno jako vhodné k součinnosti s IZS i Oddělení ochrany objektů, a to především kvůli technickým prostředkům, které zajišťují monitorování a zásah k ochraně života, zdraví a majetku. Jako další vhodné složky se ukázaly Kynologická, Pyrotechnická a Kriminální služba, které jsou velmi užitečné v rámci součinnosti s IZS, jsou však v činnosti limitovány pouze svou odborností. Zbylé složky byly vyhodnoceny jako spíše nevhodné, neznámá to však, že nemohou nastat výjimky, ve kterých by je bylo možné vhodně uplatnit.

5.3 Určení služeb VP vhodných k součinnosti se složkami IZS dle zkušeností autora práce

5.3.1 Oddělení dopravní a pořádkové služby

Na základě vlastních zkušeností z praxe jsem usoudil, že mezi silné stránky Oddělení dopravní a pořádkové služby patří řízení provozu na pozemní komunikaci. S touto činností se příslušníci OddPS potkávají nejčastěji. Dle mé osobní zkušenosti mohu uvést, že nejčastější příklad součinnosti VP s jednotkami IZS se zakládá právě na zmíněné činnosti. Tu, alespoň částečně, ovládá každý příslušník VP, který prošel Odbornou školou VP, a může tak přispět k zajištění plynulosti provozu v místě MU.

Dále bych vyzdvihl schopnosti řízení v extrémních situacích, díky kterým mohou vojenští policisté zajišťovat přesuny těžké techniky v silném provozu na pozemních komunikacích. OddPS také může řešit přestupky a trestné činy v dopravě. Pro svůj výkon využívají jednotky OddPS jako služební vozidla osobní automobily Škoda Octavia, Ford Focus, VW Caravelle, terénní vozidla Land Rover Defender, Toyota Hilux a motocykly BMW R 1200.

Následně bych vyzdvihl součinnosti s velitelskými orgány AČR, neboť velitelé jednotlivých posádek, v nichž má OddPS pracoviště, mohou požádat VP o policejní zajištění při plnění úkolů. Tato součinnost je výhodná v tom, že jednotlivá pracoviště

OdDPS se nachází přímo v posádce VÚ, tudíž nedochází k prodlení v dojezdu jednotlivých hlídek VP na místo zásahu.

Další příležitostí je součinnost s jednotkami PČR, která je na velmi vysoké úrovni, protože příslušníci OdDPS a PČR provádí několikrát do měsíce smíšené hlídky v rámci dopravně bezpečnostních akcí.

Výhodou je i fakt, že VP má vysokou místní znalost vojenských posádek, a proto když dochází k přestupkovému jednání nebo dopravním nehodám ze strany příslušníků AČR, může VP využít tyto znalosti k odhalení přestupce a k následnému šetření. Není výjimkou, že vojenští policisté OdDPS plní úkoly i s příslušníky obvodních oddělení PČR, které jsou zaměřeny na dodržování kázně a pořádku.

OdDPS je jeden z hlavních výkonných prvků VP, ale koncepce výcviku tomu neodpovídá. Hlavní příprava zaměřená na činnost OdDPS probíhá pouze při Odborné škole VP. Z mého pohledu by měl výcvik vojenských policistů pokračovat i během následující služby, ale u diskutovaného oddělení je zaměřen pouze na střelecké oblasti, oblasti řídičské a boj z blízka. Následné schopnosti při řešení úkolů musí příslušník získat praxí.

5.3.2 Kynologická služba

Druhou složkou je Kynologická služba VP. Mezi její hlavní úkoly řadím výcvik hlídkových schopností psů. Jejich příprava k zajišťování ochrany objektů a dodržování kázně a pořádku uvnitř objektu je na velmi vysoké úrovni. Tito psi mohou být využiti také v součinnosti s pořádkovými jednotkami PČR během demonstrací nebo jiných nepokojů.

Kynologická služba dále disponuje vycvičenými psi, kteří plní úkoly speciální kynologie zaměřené na vyhledávání a odhalování omamných a psychotropních látek, zbraní a výbušnin. Tuto činnost si mohou vyžádat velitelské orgány v rámci prevencí rizikového chování, při nichž provádí kontroly osobních věcí vojáků, zdali u sebe nemají výše uvedené látky, zbraně nebo výbušniny. Stejně kontroly se provádí u příslušníků AČR, kteří odlétají na plnění úkolů v zahraničních operacích. Při odhalení výše uvedených látek vojenští kynologové zahajují přestupkové řízení. Kynologové VP jsou vybaveni vozidly Ford Tourneo, které jsou speciálně upraveny pro potřeby kynologů a pro převoz psů.

U kynologické služby je důležitý fakt, že míra výcviku je úměrná kvalitě výkonu psa. To souvisí s odbornými znalostmi a schopnostmi kynologa, protože i když má štěně ty nejlepší předpoklady stát se skvělým služebním psem, neodborné zacházení tento cílený výsledek znemožňuje, v lepším případě oddaluje.

V neposlední řadě svou roli hraje také zdravotní omezení psa. Pes, který je zdravotně omezen, je při svém výkonu velmi limitován. Bohužel občas dochází i k úmrtí služebních psů ve věku, kdy by mohli zcela plnit své úkoly. V tu chvíli nastane čas výběru vhodného štěněte, odkup VP a následný výcvik služebního psa.

5.3.3 Pyrotechnická služba

Třetí službou VP, kterou zde popisuji, je Pyrotechnická služba, která primárně plní úkoly spojené s prováděním pyrotechnických prohlídek osob, vozidel, prostorů, objektů a s likvidací nebezpečného materiálu. Pyrotechnická služba VP na místech

nálezů nebo výbuchu vykonává šetření. Stejně tak spolupracuje na místě dopravních nehod, jejichž součástí je vozidlo přepravující munici nebo jiné výbušniny.

Dále je oprávněna vykonávat úkoly speciální pyrotechniky. To znamená, že může provádět bojové úkoly, mezi které patří například otevření bezpečnostních dveří. Příslušníci Pyrotechnické služby VP také asanují vojenské prostory. Příkladem je dlouhodobá pyrotechnická činnost v bývalém vojenském újezdu Brdy, jež armáda předala do vlastnictví Středočeskému a Plzeňskému kraji. Pyrotechnická služba VP je také vybavena roboty, jež jsou využívány při situacích, kdy hrozí riziko výbuchu, a proto je riskantní vyslat pyrotechnika v obleku. Při asanaci prostor nebo činnosti při pyrotechnickém nálezu dochází k součinnosti s jednotkami PČR nebo HZS ČR. Síly a prostředky této služby VP mohou také využít ostatní složky IZS, a to na základě příslušných dohod.

Každé velitelství má pouze jedno pracoviště pyrotechnické služby, faktem ale je, že díky tomuto rozložení sil a prostředků zajišťují příslušníci na pracovišti 24hodinovou hotovost. Důležitým aspektem při výkonu služby je míra kvalifikace příslušníků pro obsluhu technických prostředků, které jsou při služební činnosti využívány. Jak je všeobecně známo, technický pokrok jde vpřed, a to platí i pro možnosti pyrotechnických robotů. Bohužel tato technika je finančně velmi nákladná, a tudíž nedochází k tak časté obměně. Stává se poté zastaralou a nemůže plnit úkoly v takovém rozsahu, ve kterém by mohla.

5.3.4 Kriminální služba VP

Kriminální služba VP je další popisovanou službou. Důležité je si uvědomit skutečnost, že v roce 2016 došlo ke změně trestního řádu a Kriminální služba VP od té doby šetří všechny trestné činy, které jsou uvedeny ve zvláštní části trestního zákoníku. Z tohoto důvodu se specializuje na odhalování a vedení trestního řízení.

Dále Kriminální služba VP využívá schopnosti své operativy k získávání informací vedoucích k odhalování trestných činů nebo informací potřebných při pátrání po hledaných osobách či věcech. Nejvyšším přínosem Kriminální služby VP, při součinnosti s Kriminální službou PČR, je využití schopností pracoviště Oddělení

kriminalistických technik a expertíz. Toto specializované oddělení je špičkou ve svém oboru v odhalování trestné činnosti pomocí počítačových expertíz a analýzy dat.

Oba odbory kriminální služby VP jsou zařazeny ve struktuře Hlavního velitelství, tudíž kriminální službou nedisponují zbylá tři velitelství VP. Další skutečností je, že pracovištěm kriminální služby nedisponují všechny posádky, a proto může docházet k prodlení při zásahu. Tato služba VP rozhodně nepatří mezi služby, které by mohly být v rámci součinnosti s IZS nasazeny.

5.3.5 Oddělení ochrany objektů a letadel

Další popisovanou službou VP je Oddělení ochrany objektů a letadel. Hlavním úkolem této služby je policejní ochrana objektů a monitorování situací v objektech i mimo ně. K plnění ochrany a monitorování využívají vojenští policisté technické prostředky, např. kontejnerové pracoviště centrální ochrany a systém ochrany a monitorování.

KPCO a SOM jsou technické prostředky, které jsou vybaveny senzorovými jednotkami, jež se skládají z mnoha kamer, infračervených kamer, infračervených závor, mikrovlnných bariér atd. Dále jsou ve výbavě autonomní prostředky v podobě kolového vozidla anebo létajících bezpilotních prostředků. Tato pracoviště jsou vysoce mobilní a jejich využití ve prospěch IZS je velmi výhodné v rámci zajištění a monitorování prostorů MU, ale touto činností jsou i limitovány. Dalším úkolem popisovaného oddělení je také dohled vojenských policistů na dodržování kázně a pořádku v monitorovaných objektech. Jedná se též o složku, která má k dispozici nejvyšší počet příslušníků VP, kteří slouží v 24hodinových směnách.

5.3.6 Oddělení ochrany zásobovacích úseků

Stejně úkoly jako OdOO plní také Oddělení ochrany zásobovacích úseků, které je určeno k ochraně, monitorování a zajištění kázně a pořádku v muničních skladech. Tato služba však nedisponuje technickými prostředky, jako jsou SOM a KPCO, ale pouze kamerovými systémy a také hlídkovými psy. Na rozdíl od Oddělení ochrany

objektů a letadel Oddělení zásobovacích úseků není, dle mého názoru, vhodné k součinnosti s IZS, jelikož plní úkoly pouze v objektech muničních skladů.

5.3.7 Pohotovostní oddělení

Poslední službou, kterou zde popisuji, je Pohotovostní oddělení. Na příslušníky tohoto oddělení je kladen nejvyšší nárok v rámci výběrových řízení a následných výročních přezkoušení. Jedná se o jednu z nejelitnějších zásahových jednotek v rámci resortu MO, ale také ostatních sborů. Primárně je toto oddělení určeno k okamžitému policejnímu zásahu. Touto schopností disponuje z důvodu okamžitého zajištění zvláště nebezpečných pachatelů nebo pachatelů útočících na měkké cíle. Nemusí se jednat vždy o útok na vojenský objekt.

Příslušníci Pohotovostního oddělení mohou také plnit všechny úkoly Oddělení dopravní a pořádkové služby, proto je kladen velký nárok na jejich výcvik, který není zaměřen pouze na výkon pohotovostního oddělení, ale také na plnění úkolů dopravní a pořádkové služby. Součinnost pohotovostních oddělení se zásahovými jednotkami PČR se uskutečňuje na vysoké úrovni. V rámci nasazení probíhá také součinnost na stejné úrovni jako u OdDPS.

Pohotovostní oddělení jsou dislokována pouze na dvou místech v republice, a to u VeVP Tábor v posádce Stará Boleslav a u VeVP Olomouc v posádce Prostějov.

5.4 Součinnost IZS a ozbrojených sil

OS ČR mohou podpořit civilní orgány na území státu v rámci IZS, a to zejména při zvládnutí následků rozsáhlých živelných pohrom, průmyslových nebo ekologických havárií. V závažných případech ohrožení vnitřní bezpečnosti státu a jeho občanů mohou být síly a prostředky Ministerstva obrany vyčleněny k posílení PČR. Pro tyto úkoly jsou síly vyděleny v nezbytném rozsahu a v závislosti na jejich dostupnosti. V principu mohou být ve prospěch IZS a PČR využitelné kterékoliv součásti OS ČR včetně aktivní zálohy [17].

„Postup při uzavírání dohod o poskytnutí pomoci v rámci integrovaného záchranného systému na základě §21 zák. č. 239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, a na základě §15 vyhlášky č.328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS“ [18].

Organizační složky Hasičského záchranného sboru (dále jen HZS ČR) a také orgány obcí s rozšířenou působností uzavírají dohody:

- *„O plánované pomoci na vyžádání podle §21 zákona o IZS,*
- *O poskytnutí osobní nebo věcné pomoci podle §15 vyhlášky o IZS,*
- *O součinnosti složek IZS,*
- *O spolupráci“ [18].*

Dohody o plánované pomoci na vyžádání uzavírá HZS kraje s právníky nebo fyzickými osobami. Při definování poskytnutí osobní nebo věcné pomoci jsou předem dohodnuty způsoby pomoci, které poskytují ostatní složky IZS. Dohody o součinnosti složek IZS jsou rozpracovány v typových činnostech při společném zásahu. A mezi dohody o spolupráci lze uvést například dohody, které má HZS ČR s MO nebo MV.

Využití sil a prostředků (nejen ve vojenském smyslu) je činnost, která se plánuje a připravuje především v závislosti na krizových stavech (viz kapitola 3.4). Zda dojde k aktivaci stávajících nebo posléze i dodatečných sil a prostředků, se bezprostředně týká ekonomické dimenze bezpečnostního systému. Tento systém je součástí národního hospodářství. Z jeho hlediska je odvětví obrany a bezpečnosti státu tvořeno bezpečnostními sbory, OS, příslušnými členy vlády a ministerstvy.

Jednou z možností použití sil a prostředků AČR je její využití na území ČR, to lze však pouze za splnění určitých podmínek. Dokonce se může vyzdvihnout fakt, že její potenciál využití se v posledních letech rozšířil. Pokud se nahlédne do strategických dokumentů, vyčte se z nich, že AČR považuje působení uvnitř státu za plnohodnotný úkol a zaměřuje se na univerzálnost, kterou může reagovat i na nevojenské hrozby. AČR dále deklaruje svou připravenost reagovat na hrozby nevojenského charakteru,

i když se zbavila vojenských záchranných útvarů, jejichž hlavními úkoly byly právě zásahy při krizových situacích nevojenského charakteru [17].

„Činnost ozbrojených sil jako složky IZS byla chápána podle Asistenční operace na podporu integrovaného záchranného systému:

- *K záchranným pracím při pohromách nebo při jiných závažných situacích, ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí, pokud správní úřady, orgány územní samosprávy a základní složky IZS nemohou zajistit záchranné práce vlastními silami.*
- *K odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky, pokud správní úřady, orgány územní samosprávy, právnické osoby a složky IZS nedisponují potřebnou technikou.*
- *K leteckému monitorování pohromy nebo radiační a chemické situace na určeném území.*
- *K zabezpečení přepravy humanitární a zdravotnické pomoci.*
- *K zabezpečení leteckého zdravotnického odsunu, pokud hrozí nebezpečí z prodlení a nestačí síly a prostředky letecké záchranné služby.*
- *K zabezpečení letecké služby pátrání a záchrany*

Použití OS ČR při těchto operacích vycházelo z jejich místa určení v rámci poplachových plánů IZS nebo požadavků odpovědných ústředních a územních orgánů krizového řízení“ [17, s. 88].

„Mezi složkami, se kterými Vojenská policie spolupracuje při plnění svých úkolů, jsou ozbrojené bezpečnostní sbory, obecní police a Vojenské zpravodajství. Součinnost a spolupráce je upravena příslušnými dohodami, které za VP sjednává NVP“ [2].

V rámci složek IZS se primárně VP zaměřuje na součinnost s PČR.

5.5 Součinnost VP s jednotkami PČR

Dohoda o součinnosti mezi VP, v zastoupení NVP brig. Gen. JUDr. Pavlem KŘÍŽEM LL.M., a PČR, v zastoupení policejním prezidentem genmjr. Mgr. Bc. Tomášem TUHÝM, Ph.D., (dále jen Dohoda) upravuje postupy při součinnosti pro plnění úkolů. Upravuje rozsah, podmínky spolupráce a koordinaci činnosti jednotek VP a PČR při předcházení, odhalování a objasňování trestné činnosti a dále při pátrání. Tato dohoda se zabývá součinností při technickém zabezpečení v oblasti kriminalisticko-technických a znaleckých činností. Popisuje koordinaci VP a PČR u pyrotechnické služby, dopravní služby, pořádkové služby, operačního řízení, zabezpečování chráněných osob, objektů a prostor. Dále dohoda zajišťuje výměnu informací a postup při předávání informací mezi VP a PČR, zpřístupnění záznamů a údajů z informačních systémů evidence obyvatel. Díky tomuto dokumentu se zřídily společné pracovní týmy, skupiny a vytvořily další formy spolupráce. Dochází také k součinnostním zaměstnáním zaměřeným na přípravu, vzdělání a výcvik či k vzájemnému využívání objektů a zařízení [19].

„Spolupráce při řešení mimořádné události

Čl.45

V případě řešení MU v rámci integrovaného záchranného systému může být vyžádána součinnost prostřednictvím operačního střediska operačního odboru a Stálého operačního dozorcího Vojenské policie.

Čl. 46

Pracovištěm odpovědným za problematiku v této části v rámci Vojenské policie je skupina řízení a velení Vojenské policie a v rámci policie operační odbor“ [19].

5.6 Návrh opatření

Z provedené SWOT analýzy vyplynulo, že VP nejčastěji vyčleňuje síly a prostředky ve prospěch PČR, a to na základě mezirezortní dohody mezi VP a PČR. Také dochází k vyčleňování sil a prostředků pro HZS ČR, kde tuto spolupráci zajišťuje dílčí žádost o pomoc mezi MO a MV.

V rámci návrhu opatření VP pro spolupráci se složkami IZS doporučuji zpracovat mezirezortní dohodu mezi MO a MV, kterou by zastřešovali generální ředitel HZS na jedné straně, policejní prezident na straně druhé a NPV na straně třetí. V jejím obsahu by byla zahrnuta především část týkající se zásahu z prodlení. Na základě vyžádání operačního střediska PČR, by mohly být využity síly a prostředky VP k posílení plnění úkolů PČR. Výjezd na místo MU by mohl být k zabezpečení prvotních a neodkladných úkolů prováděn příslušníky VP. V případě, že by se na místo dostavila hlídka PČR, automaticky by se stal velitelem zásahu příslušník PČR, popřípadě při asistenci HZS ČR by se velitelem zásahu stal automaticky příslušník HZS ČR, tak jak je tomu v současné době.

Dalším návrhem je změna vymezení VP. Jak bylo v předchozích kapitolách uvedeno, VP není ve výčtu složek IZS ani v ostatních složkách IZS. Zde se nachází pouze AČR a ostatní složky OS. Jak bylo výše uvedeno, vojenští policisté jsou vojáci z povolání, ale nejsou příslušníky AČR. Řídí se sice vojenskými předpisy, nosí vojenský stejnokroj, využívají vojenské hodnosti, ale nejsou součástí žádného zákonem vymezeného sboru, tedy ani OS, ani bezpečnostních sborů. Toto postavení působí velmi nesystémově a při aplikaci právních norem a předpisů často dochází ke kolizím. Hlavním důvodem tohoto nejasného vyřazení VP z OS je, že VP byla ve svých počátcích součástí armády. Při seznámení se se zákonem 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, bylo zjištěno, že §1 tohoto zákona „*upravuje postavení, úkoly a členění ozbrojených sil České republiky (dále jen "ozbrojené síly"), jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem. Zákon dále upravuje použití vojenské zbraně vojáky v činné službě a náhradu škody*“ [20].

§14 tohoto zákona se zabývá úkoly armády, mezi které patří střežení objektů důležitých pro obranu státu, plnění úkolů pro posílení PČR, záchranné práce při pohromách nebo jiných závažných situacích, likvidace následků pohromy a plnění humanitárních úkolů civilní obrany. §15 řeší přímo použití armády k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy [20].

Pokud by došlo k úpravě druhého odstavce §3 zákona 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a VP by byla začleněna mezi

AČR, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž, došlo by tím ke zjednodušení legislativních postupů k dosažení sil a prostředků VP při řešení MU nevojenského charakteru v součinnosti s IZS.

6 DISKUZE

Bakalářská práce se zabývá tématem Možnosti nasazení sil a prostředků VP v součinnosti se složkami IZS. Cílem této práce je vysvětlit operační možnosti VP a její přínos ve prospěch IZS.

Část práce Přehled současného stavu se zabývá organizační strukturou VP, která je založena na principu teritoriálního dělení. Dnes se skládá z teritoria Praha, Tábor a Olomouc. Tato struktura však prošla třicetiletým vývojem a reorganizacemi. Původně se struktura VP skládala z Odboru VP Generálního štábu a Úřadu VP Praha a jednotlivými velitelství VP Brno, Hradec Králové, Karlovy Vary, Klatovy, Kroměříž, Olomouc, Praha, Stará Boleslav, Tábor. Díky výše uvedeným reorganizačním došlo během vývoje VP k zavádění nových služeb a rušení nepotřebných. Jako příklad můžeme uvést Útvar speciálních operací Vojenské policie, který plnil nestandardní úkoly ve prospěch OS na území ČR i mimo něj. Ten vznikl v roce 2002 a byl zrušen rozkazem ministra obrany v roce 2009.

V teoretické části této práce, zabývající se současným stavem je uveden základní výčet jednotlivých oddělení VP, která mají potenciál efektivním způsobem přispět k řešení MU. Součástí struktury této složky jsou i další oddělení VP, které se svým charakterem výkonu vymykají rozsahu možností využitelných při řešení MU. Mezi tato oddělení můžeme uvést Oddělení inspekce a vnitřní kontroly, Oddělení přípravy (Odborná škola VP) a štáb, který se skládá operačního, plánovacího, personálního, logistického oddělení a Oddělení KIS a zahraničních aktivit.

Při výzkumu pomocí analýzy SWOT platí, že je zapotřebí jasně stanovit, co je analyzovaný subjekt, a smí zahrnovat pouze fakta a objektivní faktory. Na základě charakteru metody zkoumání byly pro tuto bakalářskou práci vybrány čtyři faktory, kterými byly objektivně analyzovány všechny uvedené služby VP, a to: Silné stránky (Specializace), Slabé stránky (Počty a čas reakce), Příležitosti (Spolupráce se složkami IZS), Hrozby (Míra kvalifikace). Touto analýzou byly zkoumány následující služby: oddělení dopravní a pořádkové služby, kynologická služba,

pyrotechnická služba, kriminální služba, oddělení ochrany objektů a letadel, oddělení ochrany zásobovacích úseků a pohotovostní oddělení.

Po vypracování výše uvedené analýzy je zřejmé, že ne všechny složky VP jsou vhodné k součinnosti s IZS na MU nevojenského charakteru. Objevila se řada překážek, které možnost součinnosti značně komplikují nebo znemožňují. Hlavní překážkou je primární plnění úkolů s vyšší prioritou, jež některé složky, např. Oddělení ochrany osob, nemohou upozadit a tím pádem nemají prostor k plnění úkolů v rámci součinnosti s IZS.

Naopak bylo analýzou zjištěno, že některé složky díky svému širokému spektru působení získávají větší prostor k možnému vyčlenění sil na plnění úkolů ve prospěch složek IZS. Při zaměření se na kvalifikaci jednotlivých složek se dojde k zjištění, že vybraná část složek je úzce specializována a plní pouze úkoly v rámci jednoho oboru. Odborné technické vybavení a dovednosti v oboru těchto složek jsou zpravidla na velmi vysoké úrovni. Na druhou stranu složky s širším spektrem působení mají vyšší využitelnost díky své všestrannosti a schopnosti zásahu při různých MU.

Celkově z analýzy vyplývá, že nejvhodnější službou VP pro plnění MU nevojenského charakteru jsou oddělení dopravně pořádkové služby a pohotovostní oddělení. Toto vyplývá z jejich vysoké mobility a možnosti vyčlenění velkého množství široce kvalifikovaných sil. Potvrzením výsledku je i reálná míra součinnosti těchto složek s IZS.

Následně byla za vhodné k součinnosti s IZS vyhodnocena i oddělení ochrany objektů, a to především díky technickým prostředkům, které zajišťují monitorování a zásah k ochraně života, zdraví a majetku. Jako další vhodné se ukázaly kynologická, pyrotechnická a kriminální služba, které jsou velmi užitečné v rámci součinnosti s IZS, jsou však limitovány svou odborností. Zbylé složky byly vyhodnoceny jako spíše nevhodné, neznamená to však, že nemohou nastat výjimky, ve kterých by je bylo možné vhodně uplatnit.

Dle mého subjektivního názoru bych uvedl, že nejvhodnější službou VP k součinnosti s IZS na MU nevojenského charakteru je OdDPS a tento fakt vyplývá i z výsledků analýzy SWOT. OdDPS je službou VP, která je hlavním výkonným prvkem policejní ochrany OS. Příslušníci tohoto oddělení vykonávají činnost, která se nejvíce podobá právě i úkolům dopravního inspektorátu a obvodních oddělení PČR. S těmito složkami mají příslušníci tohoto oddělení velmi často společné hlídky, které jsou zaměřeny na plnění úkolů ve prospěch PČR. V případě, kdy VP vyčleňuje síly a prostředky k řešení MU nevojenského charakteru, jedná se většinou o příslušníky právě OdDPS, kteří jsou posílení o příslušníky Kynologické služby VP a mohou díky svým hlídkovým nebo speciálním psům efektivně přispět k plnění zadaných úkolů.

Další složkou, která je velmi respektovanou ve své odbornosti je Pyrotechnická služba VP, která může na základě svých schopností zajistit podporu při pyrotechnické činnosti, například při nálezů nevybuchlé munice. V případech potřeby zajistit monitorování prostor se za nejvhodnější službu dá označit OdOO. Negativním faktorem u této služby je skutečnost, že není připravována na jinou činnost, než je monitoring, a proto není vhodná k jiným policejním úkolům.

VP za 30 let své existence již několikrát prokázala svou schopnost součinnosti se složkami IZS při řešení MU nevojenského charakteru. Společnost má v živé paměti nedávné události spojené s onemocněním Covid-19, kdy na začátku března 2020 proběhla v médiích zpráva o první prokázané nákaze na území České republiky. Jednalo se o velmi náhlou situaci, na kterou nebyly síly a prostředky IZS dostatečně připraveny. Kromě nedostatku ochranného materiálu nastala i velká absence odborných pracovníků, kteří by mohli přispět ke zvládnutí zavedených opatření. Na základě toho si PČR vyžádala doplnění svých sil jednotkami VP, která následně vyčlenila síly a prostředky dle Dohody o součinnosti VP s PČR. Již 19. března 2020 byli příslušníci VP vysláni k výkonu v součinnosti se složkami IZS, který probíhal v oblastech obcí Litovel a Uničov. Zde plnili úkol zajištění karanténních opatření, která nařídila krajská hygienická stanice, a tím uzavřela katastrální území obou obcí. VP na tuto uzávěru vyčlenila 80 příslušníků z řad OdDPS, Kynologické služby VP, OdOO a Pohotovostního oddělení VP. Operační řízení zajišťovalo Krajské ředitelství PČR Olomouckého kraje. Součinnost probíhala za pomoci společných hlídek,

skládajících se z příslušníků PČR, kteří na místech plnili funkci velitele hlídky, dále dvou příslušníků VP a příslušníků jednotky požární ochrany (dále jen JPO). Hlavním úkolem bylo dohlížení na dodržování karanténních opatření. Na místě byly vidět rozdíly ve výkonu mezi jednotlivými službami VP, a to dle jejich specializace. Příslušníci OdDPS plnili úkoly na stacionárních stanovištích, příslušníci Kynologické služby VP se kromě stanovišť dynamicky pohybovali i v terénu, kde prováděli kontrolu pomocí hlídkových psů. OdOO mělo k dispozici technický prostředek v podobě SOM 6, díky němuž prováděli monitoring širokého okolí 24 hodin denně.

Tento příklad součinnosti s jednotkami IZS při řešení MU nevojenského charakteru nebyl jediný. Příkladem jsou povodně v roce 2002, při kterých VP plnila úkoly policejní ochrany zasahujících příslušníků AČR. Primárně se zaměřovala na zabezpečení doprovodu těžké techniky AČR, která byla využívána při likvidačních pracích. VP plnila také úkoly zabezpečení ochrany objektů a kontroly dodržování kázně a pořádku v postižených oblastech.

Vhodným příkladem využití monitorovacích systémů při MU nevojenského charakteru je i působení VP na místě zásahu tornáda v roce 2021. Na základě žádosti hejtmána Jihomoravského kraje vyslala AČR síly a prostředky na výpomoc při odstraňování následků způsobených tornádem. Při plnění úkolů policejní ochrany ve prospěch AČR, v rámci doprovodů vojenské techniky a následného zajištění ochrany vojenského materiálu na místě, mohla VP zajistit také monitorování a střežení důležitých objektů pomocí systému SOM a KPCO. Operátoři monitorovali postižený prostor ve dne i v noci a za jakékoliv meteorologické situace. Díky využití všech senzorů systémů mohli operátoři provádět monitoring celý den.

Většina států světa má v rámci resortu obrany své jednotky VP. Mezinárodní označení těchto jednotek je MP (Military Police). Každý stát však umožňuje svým jednotkám VP působit v rámci jiných kompetencí, například italských karabiniéri.

Carabinieri Corps, (karabiniéri) má vojenský statut s všeobecnou působností a je trvale připravený zajišťovat veřejnou bezpečnost. Jedná se o klíčovou součást italského obranného a bezpečnostního systému. Působí pod ministerstvem obrany, vedle armády, námořnictva a letectva plní funkce bezpečnostní policie, justiční

policie a civilní ochrany. Jako ozbrojená složka plní sbor různé úkoly, přispívá k obraně vlasti, účastní se mezinárodních mírových misích, působí jako vojenská policie a zajišťuje bezpečnost všech italských velvyslanectví a konzulátů v zahraničí. Jako policejní sbor vykonává veškeré činnosti směřující k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti na území Itálie. Boj proti kriminalitě je veden společně s mocí soudní a ostatními policejními složkami a těží z osvědčené kombinace misí odbornost územních odborů a specializovaných útvarů. Pevně propojená síť místních příkazů umožňuje karabiniérům rychle zasahovat proti místně omezeným kriminálním činům, ale také identifikovat známky složitějších a rozšířených aktivit od organizovaného zločinu, teroristických organizací až po přeshraniční obchodníky s lidmi. Jako národní organizace pro civilní ochranu sbor také nabízí svůj bezpodmínečný závazek, pokud dojde k přírodním katastrofám, a přispěje k záchraně postižených [21].

Z výše uvedeného popisu jsou na první pohled zřejmé rozdíly mezi působností u příslušníku VP v České republice a italskými karabiniéry. Karabiniéři jsou jasně uvedeni do obranného a bezpečnostního systému, ve kterém působí pod ministerstvem obrany jako policejní sbor, který ovšem může působit i mimo ozbrojené síly Italské republiky. Blíže než k dnešní VP mají karabiniéři svým výkonem k prvorepublikovému četnictvu, které bylo také vojensky organizovaným bezpečnostním sborem, který dbal na dodržování kázně a pořádku na celém území Československé republiky [22].

Při další komparaci, a to s polskou Żandarmeriou Wojskową (jednotkami vojenského četnictva), což je název pro polskou VP, se zjistí, že se tento vojenský útvar značně liší od běžného pojetí VP. Základní výcvik vojenských policistů se kromě běžné policejní přípravy zaměřuje také na základní pyrotechnický výcvik, protiteroristickou taktiku a taktiku přežití. Dále své dovednosti rozšiřují v předlékařských kurzech, výsadkové přípravě a potápění. Jednotky vojenského četnictva v Polsku vznikly až v roce 2004, a to jako odpověď na teroristické útoky ve Spojených státech amerických v roce 2001. Výcvik trvá 18 měsíců a je rozdělen do tří 6měsíčních cyklů. Základní policejní příprava je zaměřena na hlídkovou činnost, doprovod vojenských kolon, kontrolu vozidel, šetření přestupků, prvotní

neodkladná opatření na místě MU, zajištění pachatelů, pátrání po zvláště nebezpečných zločincích, ochrana VIP osob [23].

V rámci porovnání byly nalezeny dva zásadní rozdíly. Prvním rozdílem je, že polské jednotky vojenského četnictva se výkonem více přibližují pouze výkonu pohotovostního oddělení VP než VP jako celku. Druhým rozdílem je délka služební přípravy. V Polsku příprava příslušníků trvá 18 měsíců. V České republice příslušníci VP absolvují 4měsíční kurz Odborné školy VP. Obsah základní přípravy polských jednotek vojenského četnictva se shoduje s obsahem Odborné školy VP. Během kurzu na Odborné škole VP se výcvik zaměřuje na Dopravní službu, kde se probírá problematika bezpečnosti provozu na pozemní komunikaci, šetření dopravních nehod a šetření přestupků na úseku dopravy. Dalším předmětem je pořádková příprava, kde se účastníci kurzu věnují boji z blízka a modelovým situacím, které vycházejí z policejní praxe. Třetím hlavním předmětem jsou základy práva, kde se posluchač seznámí s příslušnými zákony. Poslední částí je kriminalistika, při které si osvojí základy odhalování trestných činů a přestupků a zajištění místa kriminalistickou relevantní události. Během kurzu jsou v osnově zavedeny i další vyučovací hodiny zaměřeny například na spisovou službu, střelecký výcvik a tělesnou přípravu. Kurz je ukončen zkouškou, která se skládá z dvou praktických modelových situací a čtyř otázek teoretických.

Jak již bylo několikrát zmíněno, v obsahu zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR, jsou přímo uvedené složky OS, mezi které patří AČR, Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž. Z toho je zřejmé, že VP do těchto složek nepatří. Není členem ani jiných bezpečnostních sborů, což někteří zákonodárci často opomíjejí a počítají s VP jako s výkonným prvkem OS. Vhodným příkladem je dokument Vojenská strategie ČR z roku 2008 vydaný Vládou ČR, kde je v rozporu s výše uvedeným zákonem VP uvedena jako složka OS. *„Ozbrojené síly ČR jsou pro účely Vojenské strategie ČR chápány odlišně od zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR, a rozumí se jimi Armáda ČR, Vojenská policie a Vojenské zpravodajství“* [24]. Pokud by však došlo ke změně zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR, a VP by se zařadila mezi OS, došlo by ke zjednodušení orientace v právních předpisech.

Proces tvorby každé koncepce VP musí být chápán jako časově omezený projekt. K tvorbě koncepce se vytvoří pracovní skupina řízená gestorem projektu, který za ni odpovídá, určuje konečnou podobu a tu následně předá NVP. Kromě gestora je určen koordinátor projektu, který řídí tým pracující na projektu, stanovuje úkoly pro následná pracovní jednání, moderuje jednání a předkládá gestorovi výsledky práce, které zpracovává do písemné a grafické podoby [25].

V případě tvorby nové koncepce VP, která by zahrnovala opatření vyplývající z této práce, by bylo potřeba, aby skupina pracující na jejím zhotovení měla tuto činnost jako hlavní pracovní náplň. Tím by se zamezilo upozadění práce na projektu pod tlakem úkolů vyšší priority. Při tvorbě koncepce by pracovníci neměli zapomenout na skutečnosti vyplývající z minulosti a případně se inspirovat řešením této problematiky v zahraničí.

Během tvorby této práce jsem si rozšířil povědomí o fungování jednotlivých služeb VP. Součástí sběru informací byl také kontakt s příslušníky oddělení VP nebo jejich veliteli, kteří mi ochotně předali své zkušenosti z praxe. Velmi mě zaujal rozsah možností, kterými disponuje VP díky jejímu organizačnímu členění a řešení jednotlivých činností pomocí specializací.

7 ZÁVĚR

VP je složkou, která v rozsahu vymezeném zákonem plní úkoly policejní ochrany OS. Za svou více než třicetiletou existenci prošla významnými proměnami a stala se z ní plně hodnotná složka resortu MO. Díky profesní přípravě a vybavení mohou být její příslušníci výraznou podporou při efektivním zvládnutí MU. Standardně jsou při zásahu využity složky IZS, které jsou, dle zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, určeny právě k těmto účelům. V případě potřeby jsou povolány i ostatní složky IZS, do kterých se řadí i OS, jež se využívají hlavně pro svůj potenciál hrubé síly vhodné k odvrácení a likvidaci následků MU.

V části Současný stav je popsána organizační struktura VP, která pojednává o rozložení teritorií jednotlivých velitelství. Následuje vnitřní členění VP, které popisuje úkoly jednotlivých složek VP. Závěr této kapitoly se zabývá MU nevojenského charakteru.

Kapitola Výsledky se věnuje metodě výzkumu pomocí analýzy SWOT. Analýza byla pro účely této bakalářské práce vyhodnocena jako nejvýhodnější, a to pro svou univerzálnost a široké využití. Analýze SWOT jsou objektivně podrobeny jednotlivé služby VP. Na základě výsledků provedené metody výzkumu se objevila řada překážek, které u některých služeb VP komplikují či přímo znemožňují využití sil a prostředků při součinnosti s IZS na MU nevojenského charakteru. Největší překážkou se ukázalo být plnění úkolů s vyšší prioritou. Naopak analýza prokazuje, že některé složky díky svému širokému spektru působení a technickým prostředkům získávají větší prostor k možnému vyčlenění sil a prostředků k plnění úkolů ve prospěch složek IZS.

Cílem této bakalářské práce bylo stanovení operacní možnosti VP při použití sil a prostředků, které je schopna sama či v součinnosti se složkami IZS vyčlenit pro řešení MU při nevojenském ohrožení. Z dosažených poznatků lze usoudit, že by mohly síly a prostředky VP významně přispět k eliminaci následků MU nevojenského charakteru. Přínos VP ve prospěch IZS by však mohl být vyšší. Zpracováním těchto skutečností byl splněn cíl bakalářské práce.

Tato práce navrhuje dvě opatření, která by mohla zefektivnit spolupráci při jejich řešení. Prvním návrhem je patřičná změna zákona o OS, kde by byla zařazena VP do jeho struktury. Druhým návrhem je vytvoření mezirezortní dohody MO a MV, která by zahrnovala zásah z prodlení.

Upřímně doufám, že tato práce rozšíří povědomí o vnitřním fungování VP a osvětlí problematiku operačních možností při sjednání využití dostupných sil a prostředků k řešení MU nevojenského charakteru v součinnosti s IZS.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
ČR	Česká republika
DPOSl	Dopravní, pořádková a ochranná služba
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
KPCO	Kontejnerové pracoviště centrální ochrany
MO	Ministerstvo obrany
MP	Městská policie
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NVP	Náčelník Vojenské policie
OdDPS	Oddělení dopravní a pořádkové služby
OdKPV	Oddělení koordinace policejního výkonu
OdOO	Oddělení ochrany objektů
OdOSl	Oddělení ochranné služby
OKTE	Oddělení kriminalistické techniky a expertíz
OS	Ozbrojené síly
PČR	Policie České republiky
SOM	Systém ochrany a monitorování
VeOSVP	Velitelství ochranné služby Vojenské policie
VeVP Olomouc	Velitelství Vojenské policie Olomouc
VeVP Tábor	Velitelství Vojenské policie Tábor
VP	Vojenská policie

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] MINISTERSTVO OBRANY. *Vojenská policie*. www.vp.army.cz [online]. Dostupné z: <https://vp.army.cz>
- [2] *Zákon o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii)*. 1. říjen 2013
- [3] JUDR. LADISLAV DOLEJŠÍ. *VOJENSKÁ POLICIE*. 2016. ISBN 978-80-7278-675-6.
- [4] Velitelství ochranné služby vojenské policie Praha. vppraha.army.cz [online]. Dostupné z: <https://vppraha.army.cz/velitelstvi-ochranne-sluzby-vojenske-policie>
- [5] Velitelství Vojenské policie Tábor. *Velitelství Vojenské policie Tábor* [online]. Dostupné z: <https://vptabor.army.cz/o-nas>
- [6] Velitelství Vojenské policie Olomouc. *Velitelství Vojenské policie Olomouc* [online]. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=6250>
- [7] OLGA BÁLINTOVÁ. Kriminální VP slaví 20 let, nejvíc je zaměstnává počítačová expertiza. mocr.army.cz [online]. 16. září 2019. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/kriminaliste-vp-slavi-20-let--nejvic-je-zamestnava-pocitacova-expertiza-215300/>
- [8] VTÚVM. *KPCO* [online]. B.m.: Vojenský technický ústav, s.p. odštěpený závod VTÚVM. Dostupné z: <https://www.vtusp.cz/files/uploads/2020/05/KPCO.pdf>
- [9] *Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*. 9. srpen 2000
- [10] *Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)* [online]. 11. září 2015 Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-224?text=domino>
- [11] ING. ARCH. ET MGR KLÁRA NEDVĚDOVÁ, PH.D.(ED.), ING. LUKÁŠ BALÍK, PH.D., ING. PAVEL FÁRA, ING. JIŘÍ FRANKL, PH.D., ING. IVANA KOPECKÁ, RNDR. VLADISLAVA KOSTKANOVÁ, PH.D., ING. IVO ŠIMŮNEK, CSC. *Památky*

- a povodně*. První. U Průhonu 22, Praha 7: Grada Publishing a.s., 2020. ISBN 978-80-271-1541-9.
- [12] KOPECKÝ M., TILCEROVÁ E., ŠIMAN J., KOUCKÁ M., a VOPIČKA K. - *Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí* [online]. B.m.: Univerzita Palackého v Olomouci Pedagogická fakulta. Dostupné z: http://oldwww.upol.cz/fileadmin/user_upload/PdF-katedry/KAZ/FRVS/21_Priloha_8_Studijni_materialy_OOMU_Kopecky.pdf
- [13] MINISTERSTVO VNITRA. *Ochrana obyvatel a krizového řízení*. B.m.: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-76166-101-6.
- [14] MGR. TOMÁŠ WEISS, PH.D. *Role policie a armády v Evropské unii*. B.m.: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2381-8.
- [15] MUDR. JIŘÍ ŠTĚTINA. *ZDRAVOTNICTVÍ A INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM PŘI HROMADNÝCH NEŠTĚSTÍCH A KATASTROFÁCH*. 1. B.m.: Grada Publishing a.s., 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
- [16] EMIL ANTUŠÁK a JOSEF VILÁŠEK. *Základy teorie krizového managementu*. B.m.: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3443-2.
- [17] ING. ET MGR. JOSEF VILÁŠEK, ING. ET MGR. MILOŠ FIALA, PH.D., a MGR. DAVID VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. B.m.: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.
- [18] dokumentace IZS. *Dohoda o poskytnutí pomoci* [online]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>
- [19] *Dohoda o součinnosti Vojenské policie, zastoupená brig. den. JUDr. Pavlem KRÍŽEM, LL.M., a Policie České republiky, zastoupené policejním prezidentem genmjr. Mgr. Bc. Tomášem TUHÝM, Ph.D., 2018*. 2018
- [20] *Zákon o ozbrojených silách České republiky* [online]. 14. září 1999. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>
- [21] MINISTERO DELLA DIFESA. carabinieri. *Duties and functions* [online]. Dostupné z: <http://www.carabinieri.it/multilingua/en/english/duties-and-functions>

- [22] GALÁŠ RADEK. *Československé četnictvo 1918-1929*. 1. B.m.: Academia, 2019. ISBN 978-80-200-3016-0.
- [23] PACEK BOGUSLAW. Specializované jednotky vojenské policie (Oddziały specjalne Zandarmerii Wojskowej). *Vojenské rozhledy 2007* [online]. nedatováno, 2007(4). ISSN 2336-2995. Dostupné z: <https://vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/specializovane-jednotky-vojenske-policie-oddzia-y-specjalne-andarmerii-wojskowej>
- [24] *Vojenská strategie České republiky 2008* [online]. B.m.: Ministerstvo obrany České republiky. 23. červenec 2008. Dostupné z: https://www.army.cz/images/id_8001_9000/8492/Vojensk_strategie_R-2008.pdf
- [25] ING. LUKÁŠ STEJSKAL. Vojenská policie potřebuje svoji koncepci. *Vojenské rozhledy 2015*. nedatováno, 24 (56)(2), 111-116. ISSN 2336-2995.

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 - Znak HlVeVP [1]</i>	16
<i>Obrázek 2 - Znak VeOSVP Praha [4]</i>	17
<i>Obrázek 3 - Znak VeVP Tábor [5]</i>	17
<i>Obrázek 4 - Znak VeVP Olomouc [6]</i>	18
<i>Obrázek 5 - Rozložení výkonných prvků VP [3]</i>	19

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 – SWOT analýza – Oddělení dopravní a pořádkové služby	42
Tabulka 2 - SWOT analýza – Kynologická služba.....	45
Tabulka 3 - SWOT analýza – Pyrotechnická služba	47
Tabulka 4 – SWOT analýza – Kriminální služba	49
Tabulka 5 - SWOT analýza – Oddělení ochrany objektů a letadel	50
Tabulka 6 - SWOT analýza – Oddělení ochrany zásobovacích úseků	52
Tabulka 7 - SWOT analýza – Pohotovostní oddělení.....	53

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Místní působnost VeVP Tábor

Příloha 2: Místní působnost VeVP Olomouc

PŘÍLOHY

Příloha 1: Místní působnost VeVP Tábor

Místní působnost VeVP Tábor je zejména na území vymezeném následujícími obcemi s rozšířenou působností:

„Aš, Benešov, Beroun, Bílina, Blatná, Blovice, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Broumov, Čáslav, Černošice, Česká Lípa, České Budějovice, Český Brod, Český Krumlov, Dačice, Děčín, Dobruška, Dobříš, Domažlice, Dvůr Králové nad Labem, Frýdlant, Havlíčkův Brod, Hlinsko, Holice, Horažďovice, Horšovský Týn, Hořice, Hořovice, Hradec Králové, Humpolec, Cheb, Chomutov, Chotěboř, Chrudim, Jablonec nad Nisou, Jaroměř, Jičín, Jihlava, Jilemnice, Jindřichův Hradec, Kadaň, Kaplice, Karlovy Vary, Kladno, Klatovy, Kolín, Kostelec nad Orlicí, Kralovice, Kralupy nad Vltavou, Kraslice, Kutná Hora, Liberec, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Lysá nad Labem, Mariánské Lázně, Mělník, Milevsko, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Moravské Budějovice, Most, Náchod, Náměšť nad Oslavou, Nepomuk, Neratovice, Nová Paka, Nové Město nad Metují, Nový Bor, Nový Bydžov, Nymburk, Nýřany, Ostrov, Pacov, Pardubice, Pelhřimov, Písek, Plzeň, Podbořany, Poděbrady, Prachatice, Přelouč, Přeštice, Příbram, Rakovník, Rokycany, Roudnice nad Labem, Rumburk, Rychnov nad Kněžnou, Říčany, Sedlčany, Semily, Slaný, Soběslav, Sokolov, Stod, Strakonice, Stříbro, Sušice, Světlá nad Sázavou, Tábor, Tachov, Tanvald, Telč, Teplice, Trhové Sviny, Trutnov, Třebíč, Třeboň, Turnov, Týn nad Vltavou, Ústí nad Labem, Varnsdorf, Vimperk, Vlašim, Vodňany, Votice, Vrchlabí, Žatec a Železný Brod.

Příloha 2: Místní působnost VeVP Olomouc

Místní působnost VeVP Olomouc je zejména na území vymezeném následujícími obcemi s rozšířenou působností:

„Bílovec, Blansko, Bohumín, Boskovice, Brno, Bruntál, Břeclav, Bučovice, Bystřice nad Pernštejnem, Bystřice pod Hostýnem, Česká Třebová, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Hlučín, Hodonín, Holešov, Hranice, Hustopeče, Ivančice, Jablunkov, Jeseník, Karviná, Konice, Kopřivnice, Králíky, Kravaře, Krnov, Kroměříž, Kuřim, Kyjov, Lanškroun, Lipník nad Bečvou, Litomyšl, Litovel, Luhačovice, Mikulov, Mohelnice, Moravská Třebová, Moravský Krumlov, Nové město na Moravě, Nový Jičín, Odry, Olomouc, Opava, Orlová, Ostrava, Otrokovice, Pohořelice, Polička, Prostějov, Přerov, Rosice, Rožnov pod Radhoštěm, Rýmařov, Slavkov u Brna, Svitavy, Šlapanice, Šternberk, Šumperk, Tišnov, Třinec, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Uničov, Ústí nad Orlicí, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Velké Meziříčí, Veselí nad Moravou, Vítkov, Vizovice, Vsetín, Vysoké Mýto, Vyškov, Zábřeh, Zlín, Znojmo, Žamberk, Žďár nad Sázavou a Židlochovice.